

Osavuosisikatsaus 3

1.1.2024 – 30.9.2024

Sisällys

Osavuositarkastus 1.1.2024 – 30.9.2024.....	2
Tuloslaskelma	6
Rahoituslaskelma.....	7
Tase.....	8
Investoinnit	10
Kunnan strategia ja kärkitavoitteet	13
Palvelualueiden osavuositarkastukset	16
Hallintopalvelut	16
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut.....	21
Tekninen ja elinvoimapalvelut.....	26
Sanasto.....	35

Osavuositarkastus 1.1.2024 – 30.9.2024

Yleinen talouden kehitys

Valtiovarainministeriön syksyn talouskatsauksen mukaisesti talous on alkanut toipumaan taantumasta ja talouteen ennustetaan kasvua ensi vuonna. Julkinen talous pysyy edelleen alijäämäisenä ja velka kasvaa edelleen. Kuntatalouden viime vuosi oli vahva osittain kertaluontoisista sote-uudistukseen liittyvistä syistä johtuen. Tulevat vuodet näyttävät heikommilta ja kuntataloudessa on odotettavissa mittavia sopeutuspaineita. Kuntien menot kasvavat ansiokehityksen ja hintojen noustessa. Myös investointitason arvioidaan pysyvän lähivuosina korkeana. Samanaikaisesti kuntien tulopuolella valtionosuudet ja verotulot eivät kasva samassa suhteessa.

Valtiovarainministeriön julkaisemien ennusteiden mukaan bruttokansantuote supistuu 0,2 prosenttia tänä vuonna. Ennusteen mukaan myös työttömyysaste nousee kahdeksaan prosenttiin. Inflaatio alittaa 2 prosentin tason. Vuodesta 2025 ennustelaitokset arvioivat parempaa, mutta kasvu on edelleen hyvin maltillista.

Ennuste työllisyyden osalta on heikentynyt kevään/kesän arvioista. Vuonna 2024 työttömyysasteen ennustetaan olevan 8 prosenttia, kun työpäivät vähenevät teollisuudessa ja rakennusalalla.

Työllisyys kasvaa ensi vuodesta lähtien ja vuonna 2026 työttömyysaste alenee vuoden 2023 tasolle 7,2 prosenttiin.

Verotuloennuste

Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä kaikkien Manner-Suomen kuntien veroprosentteja alennettiin 12,64 %-yksikköä ja samalla valtion ja kunnallisveron veropohjat yhdistettiin. Vuonna 2023 saatiin poikkeuksellisen hyvät verotulot johtuen siitä, että vuoden 2023 verotulojen maksatus perustui vanhoihin veroperusteisiin, josta kertyi tuloja enemmän kuin normaalin maksatuksen mukaan. Kun siten verrataan vuoden 2024 verotulokertymää vuoteen 2023, tulee verotulot pienenevän eikä verotulokertymää voi tältä osin verrata keskenään.

Kuntaliiton syyskuun veroennusteen mukaan kunnallisverotuotot pysyvät talousarviossa ja kiinteistöverotuotot kasvavat merkittävästi talousarvioon verrattuna. Yhteisöverotulot jäävät ainoastaan talousarviosta. Kiinteistöverotuotokertymä on ylittymässä talousarvion 0,88 milj. eurolla.

Yhteisöverotuloissa kehitys on ollut heikentynyt. Ennusteen perusteella esitetään kiinteistöverotuloihin 0,8 milj. euron lisäystä ja yhteisöverotuloihin 0,26 milj. euron alitusta. Nettovaikutus 0,54 milj. euroa verotuottoja ja vuosikatetta parantava.

Verotulo	TA 2024	Toteuma 1-9/2024	Toteuma-%	TP 2023	Ennuste 2024	Ennuste - Talousarvio
Kunnan tulovero	40 201 000	29 572 033	73,56 %	41 631 465	40 200 000	-1 000
Kiinteistövero	8 720 000	7 497 027	85,98 %	9 035 634	9 600 000	880 000
Osuus yhteisöveron tuotoista	3 452 000	2 577 671	74,67 %	3 998 665	3 197 000	-255 000
Yhteensä	52 373 000	39 646 731	75,70 %	54 665 764	52 997 000	624 000

Valtionosuudet

Valtionosuudet ovat kertyneet päätösten mukaisesti. Valtionosuuksista tulivat uudet tarkistuspäätökset kesäkuussa (päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuuden muuttamisesta vuodelle 2024 VN/35660/2023) ja päätös kuntien kotikuntakorvauksen perusosan korjaamisesta vuodelle 2024

(VN/35661/2023, joiden mukaisesti esitettiin talousarviomuutoksia aiempiin edellisissä osavuositarkastuksissa. Ennusteen mukaan talousarvioon ei tarvita uusia muutoksia.

Käyttötalous

Mäntsälän kunnan syyskuun ulkoisten toimintatuottojen toteutuma on 74,7 prosenttia ja ulkoisten toimintakulujen toteutuma on 73,2 prosenttia talousarviosta. Toimintakate on 72,9 prosenttia talousarviosta. Vuosikate syyskuun lopun tilanteessa on 7,9 milj. euroa. ja tilikauden tulos n. 1,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Kunnan tilinpäätösennuste on syyskuun lopun tilanteessa 1,1 milj. euroa positiivinen. Ennustetta parantaa verotulokertymäennusteen lisäksi merkittävä maa-alueiden myyntituottojen kasvu sekä konserniyhtiö Nivos Oy:n tilikauden ennusteen parantuminen siten, että yhtiö pystyy tulouttamaan kokonaisuudessaan pääomallainan korkotulon. Edellisessä ennusteessa pääomallainan korkotuottoa tilikaudelta 2024 oli arvioitu ainoastaan puolet eli 0,8 milj. euroa.

Koko kunnan tasolla henkilöstökulut pysyvät ennusteen mukaan lähes talousarviossa, mutta palvelujen ostot arvioidaan ylittävän talousarvion noin 0,5 milj. eurolla. Ylitystä on erityisesti ICT-palveluissa sekä rakennusten rakentamis- ja kunnossapitokustannuksissa. Aineissa ja tarvikkeissa ylitystä on arvioitu noin 0,15 milj. euroa kohdistuen lämmityskuluihin ja sähkön kulutukseen. Myös avustuksissa ja vuokratilakustannuksissa (erityisesti leasing-vuokrat) on ennustettu ylitystä.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluissa haetaan talousarviomuutosta varhaiskasvatuksen tulojen laskuun 0,18 milj. euroa. Kotikuntakorvaustulojen vähenemä 0,04 milj. euroa ja maksutuottojen vähenemä 0,14 milj. euroa.

Tekninen ja elinvoimapaalvelualue hakee talousarviomuutosta toimitilapalveluiden käyttötalouden toimintakuluihin 0,65 milj. euroa. Kustannuksia on syntynyt mm. sähkön, kaasun ja lämmityksen osalta alkuvuonna enemmän kuin oli arvioitu. Alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluihin on mennyt myös arvioitua enemmän kustannuksia sekä leasing-vuokran korkokustannus on nostanut vuokran määrää.

Hallintopalvelualue hakee talousarviomuutosta tukipalveluiden toimintakulujen ylitykseen 0,26 milj. euroa. Talousarvioita heikompi ennustettu tulos johtuu palveluiden ostojen ylityksestä, josta

ICT-palveluiden ylitys on 0,14 milj. euroa ja koulutus- ja kulttuuripalvelujen ylitys 0,1 milj. euroa (Mitä Ihmettä tapahtuman kustannukset 0,092 milj. euroa). Tulopuolella yleishallinnossa maanmyyntivoitot ovat ylittymässä 0,75 milj. eurolla.

Investointeihin on ennustettu hankekohtaisia ylityksiä, joihin haetaan määrärahamuutoksia. Investointimenot muutosten jälkeen ovat n. 10,1 milj. euroa.

Lainakanta

Kunnan lainamäärä 30.9.2024 oli 84,9 milj. euroa eli n. 4061 euroa/asukas. Lainoja on lyhennetty 2,9 milj. eurolla tilinpäätöstilanteesta. Konsernin lainakanta oli tilinpäätöshetkellä 166,0 milj. euroa. 30.9.2024 tilanteessa lainakanta on kasvanut ja on n. 182 milj. euroa (8 696 euroa/asukas). Konsernineläinnot ja vastuut (sisältäen leasingrahoituksen) on n. 204 milj. euroa eli n. 9782 euroa/asukas.

Osavuositarkastuksen 1/2024 yhteydessä tehdyt talousarviomuutokset

Valtionosuuksiin esitetään tammikuussa tulleen tarkistuspäätöksen mukaiset muutokset -479 495 euroa.

Osavuositarkastus 2/2024 yhteydessä tehdyt talousarviomuutokset

Opetuspalvelut, lisämäärärahaesitys kotikuntakorvaustuloihin ja -menoihin yhteensä 629 000 euroa.

Varhaiskasvatustaloukselle 50 000 euroa tulojen vähennys, hankkeiden tuloarvion laskemiseksi.

Elinikäiselle oppimiselle ja hyvinvoinnille 50 000 euroa tulojen vähennys, hankkeiden tuloarvion laskemiseksi.

Osavuositarkastuksen 3/2024 yhteydessä tehtävät talousarviomuutokset

Tuloslaskelmaosan talousarviomuutosesitykset:

- yhteisöverotuotot -0,27 milj. euroa
- kiinteistöverotuotot +0,8 milj. euroa
- korkotuotot +0,8 milj. euroa

- Nettovaikutus 1,33 milj. euroa tulosta parantava

Käyttötalouden talousarviomuutosesitykset:

- varhaiskasvatus, tuottojen vähennys 0,18 milj. euroa
- toimitilapalvelut, toimintakulujen lisäys 0,65 milj. euroa
- yleishallinto, toimintatuottojen lisäys 0,75 milj. euroa
- tukipalvelut, toimintakulujen lisäys 0,26 milj. euroa
- Nettovaikutus 0,34 milj. toimintakatetta heikentävä

Osavuositarkastuksen 3 yhteydessä esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset talousarvion investointiosaan:

- Maa-alueiden myynti, tulojen lisäys 0,36 milj. euroa
- Hirvihaarantie kvl, määrärahalisäys 0,55 milj. euroa
- Varja ateljee pihatyöt, määrärahalisäys 0,12 milj. euroa
- Yhteysreitti paloasemalta Anttilaan, määrärahavähennys 0,15 milj. euroa
- Kunnantalon kaapelointi, määrärahalisäys 0,03 milj. euroa
- Nettovaikutus 0,19 milj. euroa investointinevoja kasvattava

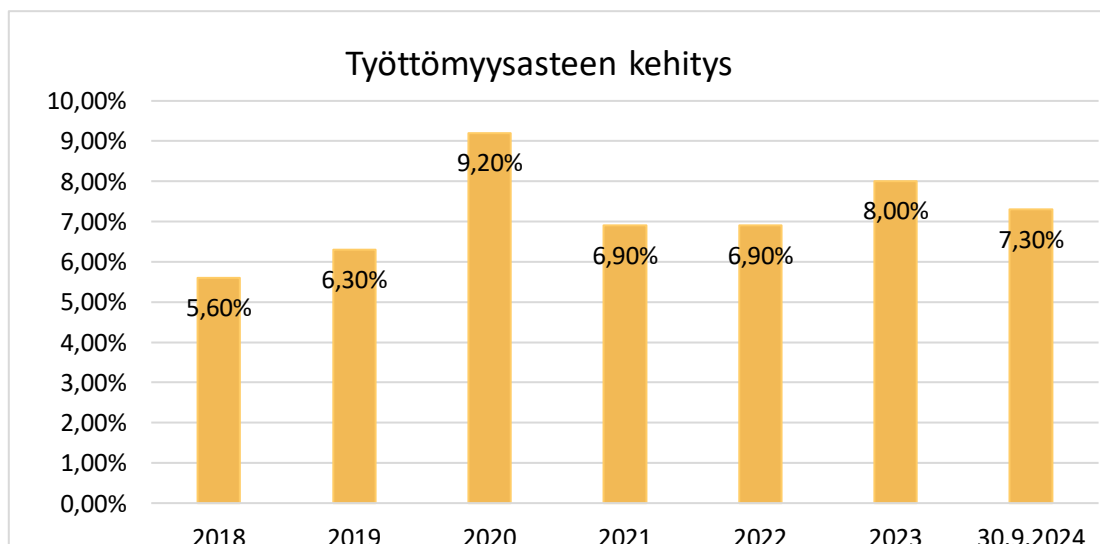
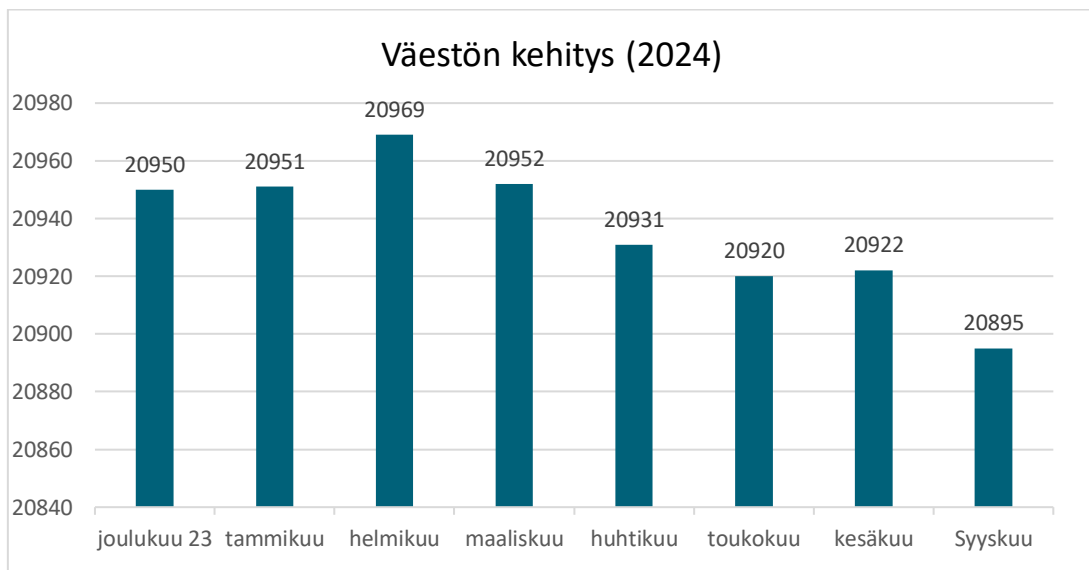
Väestö, työllisyys ja henkilöstö

Väestön määrä syyskuun lopun ennakkotiedon mukaan oli 20 895 asukasta. Asukasmäärä on tammikuun alusta laskenut 62 henkilöllä.

Syyskuun työllisyyskatsauksessa Uudellamaalla työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 10,8 %. Mäntsälässä työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta syyskuun lopussa oli 7,3 % (edellinen vastaava ajankohta 6,4 %). Työttömien kokonaismäärä kasvoi edelliseen vastaavaan ajankohtaan 105 henkilöllä eli 16 %:lla. Mäntsälän

kunta on edelleen seitsemän parhaimman kunnan joukossa Uudellamaalla, kun vertaillaan alueen pienimpiä työttömyysprosentteja.

Vakituisten työntekijöiden määrä syyskuun lopussa oli 606 htv. Näiden lisäksi työllistettyjä oli 20 htv, määräaikaista 183 htv, sijaisia 17 htv, oppisopimussuhteisia 2 htv ja harjoittelijoita 2 htv. Henkilöstön kokonaismäärä tarkasteluhetkellä on yhteensä 831 htv.

Tuloslaskelma

<i>(ulkoinen) 1000 €</i>	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	9 960	-213	9 747	7 282	-2 464	74,7 %	10 634	10 207
Myyntituotot	2 683	-113	2 569	1 507	-1 062	58,6 %	2 622	2 201
Maksutuotot	1 511		1 511	928	-583	61,4 %	1 315	1 550
Tuet ja avustukset	1 846	-100	1 746	1 005	-742	57,5 %	1 767	1 712
Muut toimintatuotot	3 920		3 920	3 842	-78	98,0 %	4 929	4 744
Valmistus omaan käyttöön			0	37	37		47	75
Toimintakulut	-67 558	-776	-68 334	-49 809	18 525	72,9 %	-69 295	-66 529
Henkilöstökulut	-41 060		-41 060	-29 565	11 496	72,0 %	-41 196	-39 712
Palvelujen ostot	-14 498	-486	-14 984	-11 175	3 810	74,6 %	-15 594	-14 868
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 320		-5 320	-4 040	1 280	75,9 %	-5 484	-5 308
Avustukset	-3 808	-290	-4 098	-2 907	1 190	70,9 %	-3 948	-3 838
Muut toimintakulut	-2 872		-2 872	-2 123	749	73,9 %	-3 072	-2 803
Toimintakate	-57 598	-989	-58 587	-42 490	16 098	72,5 %	-58 615	-56 247
Verotulot	52 373		52 373	39 647	-12 726	75,7 %	52 997	54 666
Valtionosuudet	14 799	-479	14 320	10 776	-3 544	75,3 %	14 359	15 206
Rahoitustuotot ja -kulut	500		500	6	-494	1,2 %	1 300	155
Korkotulot	935		935	67	-868	7,1 %	1 735	232
Muut rahoitustuotot	105		105	146	41	138,8 %	105	337
Korkokulut	-500		-500	-199	301	39,8 %	-500	-402
Muut rahoituskulut	-40		-40	-8	32	19,3 %	-40	-12
Vuosikate	10 074	-1 469	8 605	7 939	-667	92,3 %	10 041	13 779
Poistot ja arvonalentumiset	-9 062		-9 062	-6 745	2 317	74,4 %	-8 946	-8 235
Satunnaiset erät							0	
Satunnaiset tuotot								
Tilikauden tulos	1 012	-1 469	-456	1 194	1 650	-261,7 %	1 095	5 544
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0	0,0 %	0	-4 969
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 012	-1 469	-456	1 194	1 650	-261,7 %	1 095	575
Tuloslaskelman tunnusluvut								
Toimintatuotot / Toimintakulut %	14,7 %		14,3 %	14,6 %			15,3 %	15,3 %
Vuosikate / Poistot %	111 %		95 %	118 %			112 %	167 %
Vuosikate, euroa/asukas	476		407	380			478	658
Asukasmäärä*	21 150		21 150	20 895			21 000	20 950

Rahoituslaskelma

<i>(ulkoinen) 1000 €</i>	TA 2024	MTA 2024	tot. 30.9.	TPE 2024	TP 2023
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	10 074	8 605	7 939	10 041	13 926
Tulorahoituksen korjaukset	-500	-500	-1 246	-1 246	-915
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-9 120	-9 120	-6 314	-10 126	-10 344
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	100	100	180
Käyttöomaisuuden myynnit	600	600	1 708	1 708	1 460
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 054	-415	2 186	477	4 306
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	185	185	93	185	655
Lainakannan muutokset	-4 700	-4 700	-2 867	-4 700	-8 668
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 700	-4 700	-2 867	-4 700	-4 668
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0		-4 000
Oman pääoman muutokset	0	0	0		
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	1 598	1 500	2 008
Rahoituksen rahavirta	-4 515	-4 515	-1 176	-3 015	-6 005
Rahavarojen muutos	-3 461	-4 930	1 010	-2 538	-1 699
Rahavarojen muutos	-3 461	-4 930	1 010	-2 538	-1 699
Rahavarat lopussa	-477	-1 945	3 995	446	2 985
Rahavarat alussa	2 985	2 985	2 985	2 985	4 683
Toiminnan ja investointien kertymä, 1000€ (5 vuotta)	24 483	23 014	25 615	23 906	13 154
Investointien tulorahoitus, %	110 %	94 %	126 %	99 %	137 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	1,0	0,7	1,0	1,0
Asukasmäärä	21 150	21 150	20 895	21 000	20 950
Lainakanta	84 991	84 991	84 857	83 024	87 724

Tot. 30.9. sarakkeen asukasmäärä laskettu 09/2024 tiedolla

Tase

	31.12.2023	30.9.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	1 654 687,44	1 561 742,48
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	1 654 687,44	1 561 742,48
AINEELLISET HYÖDYKKEET	137 974 500,58	137 084 480,10
MAA- JA VESIALUEET	31 290 191,63	31 739 319,45
RAKENNUKSET	74 048 023,75	70 491 019,85
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	29 989 014,52	28 303 230,57
KONEET JA KALUSTO	1 232 812,98	1 286 214,08
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	61 653,07	61 653,07
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	1 352 804,63	5 203 043,08
SIJOITUKSET	88 854 615,88	88 752 556,78
OSAKKEET JA OSUUDET	38 718 378,56	38 708 851,46
MUUT LAINASAAMISET	47 867 784,99	47 775 252,99
MUUT SAAMISET	2 268 452,33	2 268 452,33
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	228 483 803,90	227 398 779,36
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	10 762,77	10 762,77
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	10 762,77	10 762,77
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS	83 574,60	83 574,60
MUU VAIHTO-OMAISUUS	83 574,60	83 574,60
SAAMISET	4 575 143,79	1 488 042,17
PITKÄAIKAISET SAAMISET	10 759,00	10 759,00
MUUT SAAMISET	10 759,00	10 759,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET	4 564 384,79	1 477 283,17
MYYNTISAAMISET	949 920,95	215 199,20
MUUT SAAMISET	558 722,41	425 106,97
SIIRTOSAAMISET	3 055 741,43	836 977,00
RAHAT JA PANKKISAAMISET	2 984 610,47	4 046 710,92
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	7 643 328,86	5 618 327,69
VASTAAVAA YHTEENSÄ	236 137 895,53	233 027 869,82

	31.12.2023	30.9.2024
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	50 452 742,55	50 452 742,55
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	72 841 785,07	72 841 785,07
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,00	1 245 975,03
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	123 294 527,62	124 540 502,65
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS		
POISTOERO	603 557,25	603 557,25
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	14 000 000,00	14 000 000,00
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS YHTEENSÄ	14 603 557,25	14 603 557,25
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	301 217,99	318 067,69
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	301 217,99	318 067,69
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	83 510 008,76	83 513 265,76
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT PA	50 000 000,00	50 000 000,00
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	33 055 573,00	33 055 573,00
MUUT VELAT	454 435,76	457 692,76
LYHYTAIKAINEN	14 428 583,91	10 052 476,47
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	4 667 922,00	1 801 020,00
SAADUT ENNAKOT	1 031 267,98	132 268,77
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	3 426 534,65	2 461 556,21
MUUT VELAT	696 168,24	690 560,77
SIIRTOVELAT	4 606 691,04	4 967 070,72
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	97 938 592,67	93 565 742,23
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	236 137 895,53	233 027 869,82

Investoinnit

Kunnanhallitus

Maa-alueiden hankintoihin on talousarviossa varattu 1,2 milj. euroa. Kesäkuun lopussa näiden toteuma on 0,9 milj. e. Maa-alueiden hankintojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina.

Kassajärjestelmän uusiminen siirtyi vuodelta 2023 vuoden 2024 alkuun. Arvioitu investointikustannus on noin 0,25 milj. euroa, joka toteutui suunnitellusti.

Kunnantalon kaapeloinnin uusinta on käynnistynyt ja valmistuu loppu kesästä. Muutetussa talousarviossa hankkeelle oli varattu 0,19 milj. euroa, hankkeen kokonaiskustannukseksi arvioidaan 0,221 milj. euroa, johon haetaan talousarviomuutosta.

Sivistyslautakunta ja hyvinvointilautakunta

Investointien osalta osavuosikatsaus 3:den kohdalla ei ole vielä merkittäviä kuluja, hankinnat kohdistuvat myöhempään ajanjaksoon tänä vuonna.

Tekninen ja elinvoimalautakunta

Talonrakennus

Myllymäen kouluhankkeelle varattu investoinnin määräraha on osoitettu rakennus- ja toteutus-suunnittelulle. Suunnittelua ei toistaiseksi aloiteta tilatarveselvityksen ollessa kesken.

Kaikki sähköautojen latauspisteet on valmistunut ja otettu käyttöön heinäkuun alussa.

Saaren ja Nummisten koulujen kattovesivuodot ovat tuoneet investointeihin ylimääräisiä kustannuksia, joihin ei ole varauduttu. Näiden lisäkulojen johdosta joudutaan toimitilapalvelujen investointihankkeita osin keskeyttämään ja siirtämään niiden toteutus tuleviin vuosiin. Keskeytettäviä hankkeita ovat Hyökännummen koulun sadekatoksen rakentaminen, Hirvihaaran koulun piha-alueen asfaltointi sekä Kirkonkylän viipaleen vesikaton maalau.

Kuntatekniikka

Vuoden 2024 kuntatekniikan investointihankkeita

on edistetty syyskauden aikana laaditun aikataulun mukaisesti.

Hirvihaarantien jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentamiseen oli taloussuunnitelmassa varattu 1,10 milj. euroa vuodelle 2024. Hankkeelle esitetään 0,55 milj. euron määrärahalisäystä vuoden 2024 muutettuun talousarvioon

Varja ateljeen pihatöihin esitetään 0,12 milj. euron määrärahalisäystä vuoden 2024 muutettuun talousarvioon. Hanke oli vuoden 2023 suunnitelmassa, mutta johtuen aikaisesta talvesta, hanke saatiin valmiiksi 2024.

Investoinnit	Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2024	TA muutokset 2024	TA muutosten jälkeen	Toteuma 30.9.2024	Poikkeama	Ennuste
Kunnanhallitus							
Kiinteä omaisuus							
Maa-alueiden hankinta (valtuustotavoite)	Menot	-1 200 000		-1 200 000	-900 790	-299 210	-1 200 000
Maa-alueiden myynti	Tulot	100 000		100 000	461 189	-361 189	461 000
Kiinteä omaisuus yhteensä	N Netto	-1 100 000		-1 100 000	-439 601	-660 399	-1 100 000
Aineeton käyttöomaisuus							
Osakkeiden hankinta	Menot						
Osakkeiden myynti	Tulot						
Kassajärjestelmän hankinta	Menot		-25 000	-25 000	-24 606		-25 000
Rakennusten korjaukset/muut kiinteät rakenteet ja laitteet							
Kunnantalon kaapeloinnin uusinta	Menot	-100 000	-90 000	-190 000	-260 015	70 015	-260 000
Kunnanhallitus yhteensä	Menot	-1 300 000	-115 000	-1 415 000	-1 185 411	-229 589	-1 485 000
	Tulot	100 000		100 000	461 189	-361 189	461 000
	N Netto	-1 200 000	-115 000	-1 315 000	-724 222	-590 778	-1 024 000
Investoinnit							
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta							
Irtain omaisuus							
Tilojen kalustaminen							
Vaarojen ja riskien arvioinnin muk. investointitarp. ja ops mukainen kalustamine	Menot	-35 000		-35 000		-35 000	-35 000
Koskenrannan päiväkodin (Amanda) ensikertainen kalustaminen	Menot	-30 000		-30 000		-30 000	-30 000
Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän hankintakulut	Menot	-45 000		-45 000	-21 825	-23 175	-45 000
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta yhteensä	Menot	-110 000		-110 000	-21 825	-88 175	-110 000
	Tulot						
	N Netto	-110 000		-110 000	-21 825	-88 175	-110 000
Investoinnit							
Tekninen ja elinvoimalautakunta							
Talonrakennus							
Energiasäästötoimenpiteet							
Sääksjärven koulun lämmitystapamuutos	Menot	-300 000		-300 000		-300 000	0
Aurinkosähköpaneelit kunnantalo ja terveyskeskus			80 000				-200 000
Muut energiasäästötoimenpiteet					-34 036	34 036	-20 000
Peruskorjaukset							
Autojen sähkölatauspaikkojen rakentaminen	Menot	-150 000		-150 000	-116 254	-33 746	-150 000
Hyökännummen koulun sadekatoksen rakentaminen (siirtyy v. 25)	Menot	-60 000	60 000				0
Myllymäen kouluhanke	Menot	-250 000	250 000				0
Seurojentalo, narikka ja varastoalue	Menot	-150 000		-150 000	-78 873	-71 127	-150 000
Rakennusten korjaukset/sisäilmakorjaukset							
Hirvihaaran koulu, piha-alueen asfaltoinnin uusinta	Menot	-20 000	20 000				0
Kirkonkylän koulu, piha-alueen asfaltoinnin uusinta	Menot	-20 000		-20 000	-10 994	-9 006	-20 000
Kirkonkylän koulu, viipaleen vesikaton maalaus	Menot	-10 000	10 000				0
Kunnantalo, palvelukäytävän äänieristys	Menot	-30 000		-30 000		-30 000	-30 000
Kunnantalon kulunvalvonnan uusinta (siirtyy v. 25)	Menot	-25 000	25 000				0
Monitoimitalo, kulunvalvonnan uusinta	Menot	-10 000	-45 000	-55 000	-30 251	-24 749	-55 000
Monitoimitalo, pyöräparkki ja invaluiska	Menot	-100 000		-100 000	-60 084	-39 916	-100 000
Monitoimitalo, vanhan ladon purku ja alueen taseaus KT	Menot	-30 000	30 000				0
Myllytontun päiväkotiki, lattiapinnat ja seinät	Menot	-15 000		-15 000		-15 000	-15 000
Riihenmäen koulun kotitalousluokkien muutostyöt	Menot	-100 000		-100 000	-13 336	-86 664	-100 000
Seurojentalon ulkoalueiden muutostyöt	Menot	-40 000		-40 000	-52 926	12 926	-40 000
Sisäilmakorjaukset, varaus	Menot	-30 000		-30 000	-25 316	-4 684	-30 000
Terveyskeskus, kulunvalvonnan uusinta (siirtyy v. 25)	Menot	-20 000	20 000				0
Saaren koulun vesikaton kunnostus	Menot		-100 000	-100 000	-104 336	4 336	-100 000
Nummistien koulun vesikaton kunnostus	Menot		-100 000	-100 000	-92 668	-7 332	-100 000
Talonrak. yhteensä (ilman leasingrah.)	N Menot	-1 360 000	250 000	-1 110 000	-619 074	-490 926	-1 110 000

Kuntatekniikka		Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2024	TA muutokset 2024	TA muutosten jälkeen	Toteuma 30.9.2024	Poikkeama	Ennuste
Alueet mm. teollisuus ja infra								
	Hyökännummen alueen kuivatus	Menot	-150 000		-150 000	-10 408	-139 592	-150 000
	Mt 140 keskisaarekkeen uusiminen (ELY-tie)	Menot	-400 000		-400 000	-235 129	-164 871	-400 000
	Pienet liikenneturvallisuustoimenpiteet	Menot	-100 000		-100 000	-10 838	-89 162	-70 000
	Roinilanpellon alue	Menot	-80 000		-80 000	-13 181	-66 819	-80 000
	Salotien alue	Menot	-270 000		-270 000	-295 006	25 006	-300 000
	Alueet mm. teollisuus ja infra yht.	N Menot	-1 000 000		-1 000 000	-564 562	-435 438	-1 000 000
Kevytiliikenne								
	Hirvihaarantie klv	Menot	-1 100 000		-1 100 000	-998 216	-101 784	-1 650 000
	Kenkäkalliontien klv	Menot	-500 000		-500 000	-347 779	-152 221	-500 000
	Yhteysreitti paloasemalta Anttilaan (Jatkuu 2025)	Menot	-150 000		-150 000	-1 653	-148 347	
	Kevytiliikenne yht.	N Menot	-1 750 000		-1 750 000	-1 347 648	-402 352	-2 150 000
Liikenne								
	Heikinkujan pysäköintijärjestelyt	Menot	-110 000		-110 000	-165 611	55 611	-165 000
	Kaakkumäenraitin silta	Menot	-300 000		-300 000	-426 949	126 949	-430 000
	Katuvalaistus	Menot	-150 000		-150 000	-66 000	-84 000	-90 000
	Ojamäentie	Menot	-150 000		-150 000	-148 563	-1 437	-150 000
	Pienet täydennysrakennuskohteet	Menot	-100 000		-100 000	-43 136	-56 864	-100 000
	Päällystystyöt	Menot	-400 000		-400 000	-3 119	-396 881	-280 000
	Vanha Porvoontie	Menot	-600 000	-300 000	-900 000	-235 597	-664 403	-900 000
	Vanhan Porvoontien sillat	Menot	-1 000 000	-200 000	-1 200 000	-648 386	-551 614	-1 200 000
	Rautatieaseman pyöräkatot	Menot		-85 000		-84 179	84 179	-85 000
	Rautatieaseman pyöräkatot	Tulot				100 000	-100 000	100 000
	Viertolantie 2021-2023	Menot						
	Liikenne yht.	N Menot	-2 810 000	-585 000	-3 395 000	-1 721 540	-1 673 460	-3 400 000
Puistot ja leikkipaikat								
	Koivupuisto leikkipuisto	Menot	-100 000		-100 000	-22370	-77 630	-200 000
	Lempivaaran vihertyöt	Menot	-100 000		-100 000	-4153	-95 847	-100 000
	Matinmäentien leikkipuiston uusiminen	Menot	-100 000		-100 000	-2 622	-97 378	
	Pienet puistojen ja liikuntapaikkojen parannustoimenpiteet	Menot	-60 000		-60 000	-53 371	-6 629	-60 000
	Varja ateljee pihatyöt	Menot				-119 028	119 028	-120 000
	Puistot ja leikkipaikat yht.	N Menot	-360 000		-360 000	-201 544	-158 456	-480 000
Kuntatekniikka yhteensä		Menot	-5 920 000	-585 000	-6 505 000	-3 835 294	-2 669 706	-7 030 000
	Tulot					100 000	-100 000	100 000
	Netto	N	-5 920 000	-585 000	-6 505 000	-3 835 294	-2 669 706	-7 130 000
Teknisen irtain omaisuus								
	Keittiöiden kalusto /laitehankinnat	Menot	-50 000		-50 000		-50 000	-50 000
	Kuntatekniikan kone- ja laitehankinnat	Menot	-90 000		-90 000	-75 000	-15 000	-90 000
	Piha-alueiden ulkoleikkivälineet	Menot	-50 000		-50 000	-17 061	-32 939	-50 000
	Siivouspuolen laitehankinnat	Menot	-10 000		-10 000	-5 537	-4 463	-10 000
	Toimitilapalveluiden laite- ja kalustohankinnat	Menot	-80 000		-80 000	-22 280	-57 720	-80 000
	Varavoimakoneiden hankinta	Menot	-150 000		-150 000			-150 000
	Irtain yhteensä	N Menot	-430 000		-430 000	-119 878	-310 122	-430 000
Tekninen ja elinvoimalautakunta yhteensä		Menot	-7 710 000	-335 000	-8 045 000	-4 574 246	-3 470 754	-8 570 000
	Tulot							
	Netto	N	-7 710 000	-335 000	-8 045 000	-4 574 246	-3 470 754	-8 570 000
Bruttoinvestoinnit		Menot	-9 120 000	-450 000	-9 570 000	-5 742 658	-3 827 342	-10 126 191
	Rahoitusosuudet investointimenoihin	Tulot						100 000
	Leasingrahoitteiset investoinnit	Menot						
	Käyttöomaisuuden myynnit	Tulot	100 000		100 000	461 189	-361 189	461 000
KUNNAN NETTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ		Netto	-9 020 000	-450 000	-9 470 000	-5 281 469	-4 188 531	-9 565 191

Kunnan strategia ja kärkitavoitteet

Mäntsälän strategia hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 13. joulukuuta pidetyssä 2021 kokouksessa. Kuntastrategiassa määriteltiin tavoitetila, sekä päämäärät, joihin pyritään tämän valtuustokauden aikana (2021–2025). Lähtökohtana oli kuntalaisten, kunnan työntekijöiden, alueen yrittäjien ja päätöksentekijöiden kanssa yhteistyössä määritelty kunnan arvopohja, sekä visio tavoitetilasta. Visiona on kasvava ja kehittyvä Mäntsälä, jossa arki on sujuvaa ja turvallista. Vision lähtökohtana on toiminta-ajatus, jonka mukaan kuntalaisen hyvinvointia ja yhteisön elinvoimaisuutta pyritään edistämään.

Tästä näkökulmasta määriteltiin kolme tärkeintä painopistealuetta:

1. Turvallinen, sujuva arki
2. Osallistava yhteisöllisyys
3. Vastuullinen, kehittävä vire

Palvelualueet ovat määritelleet strategian mukaisia omia talousarviotavoitteita ja ne on hyväksytty lautakunnissa.

Koko kuntaa koskevat strategiset mittarit on myös laadittu valtuustokaudelle, joita tullaan seuraamaan koko valtuustokauden ajan. Kuluvalle vuodelle 2022 ja tuleville vuosille 2023–2025 on määritelty vuosikohtaiset tavoitearvot, joita verrataan lähtötasoon v. 2021.

Mittareilla seurataan, kuinka valtuustokauden tavoitteiden saavuttamisessa edetään ja onko tekemisen suunta oikea.

Kuva. Mäntsälän kunnanvaltuustossa 13.12.2021 § 159 hyväksytyt toiminta-ajatus, arvot ja visio.

Valtuustokauden strategiset tavoitteet ja mittarit

= tavoite ei tule toteutumaan

= epävarma toteutuminen, "ehkä"/kesken/toteutuu osittain

= tulee toteutumaan tai on jo toteutunut

 Turvallinen ja sujuva arki						
Kärkitavoite	Mittari	TP 2023	tavoite 2024	tot. 30.9.2024	Arvio	tavoite 2025
Lähipalvelut toteutetaan palvelulupauksen mukaisesti, kustannustehokkaasti, asukaslähtöisinä.	Asukasluku, kasvu väh. 0,3-1,0 %/vuosi	20 950	21 063	20 895		21 469
	Vapaa kunnan omakotitonttivaranto 31.12. vähintään (kpl)	34	30	37		30
	Rakennuslupien käsittelyaika siitä, kun lupahakemus on riittävä päätöksentekoon enintään (vk)	tavoitteen mukainen	5 viikkoa	35 vrk (lupapäätöksen käsittelyajan mediaani viimeisen 12kk aikana)		5 viikkoa
	Palvelujen kustannukset suhteessa muihin Kuuma-kuntiin, ulkoiset toimintakulut €/as	Mäntsälän toimintakulut 3176 €/asukas, Kuuma kunnilla keskimäärin 3 269€/asukas	Kustannukset keskimääräistä alhaisemmat vrt. Kuuma-kuntiin	Mäntsälän toimintakulut 2419 €/asukas, Kuuma-kunnat keskimäärin 2400 €/asukas (kaikkien kuntien tiedot eivät saatavilla)		Kustannukset keskimääräistä alhaisemmat vrt. Kuuma-kuntiin
	Kuntalaiskysely ja kyselyn muutokset vuosittain. Toimenpiteet kyselyn perusteella toteutettu. Kyselyssä 2024 tyytyväisyysindeksi.	Toimenpiteet 2024 talousarvioon viety. SOTE tiedotuksen sekä muiden toimenpiteiden vaikuttavuusarvio 2024 kuntalaiskyselyssä.	Tyytyväisyysindeksi käytössä. Sote ja joukkoliikenne palaute parantunut.	Kysely loppunut 1.8. Keskeiset tulokset osavuositarkistuksessa. Erillinen raportti laadittu myös.		Tyytyväisten määrä indeksissä, + 10 % kasvu.
Vahvistetaan kuntalaisten hyvinvointia suunnitelmallisella tekemisellä.	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Nuorisotyöttömät %:ia 18–24-vuotiaasta työvoimasta, enintään	9,0 %	8 %	9% (2023)		7,5 %
	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Syrjäytymisriskissä (ei työssä, opiskele, ei varusmiespalveluksessa) olevat 18–24-vuotiaat %:ia vastaavan ikäisestä, enintään	Ei mitattu	17 %	viimeinen tieto vuodelta 2022		16,5 %
	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Perheen koettu taloudellinen tilanne kohtalainen tai sitä huonompi %:ia 8. ja 9. luokan oppilaista, enintään	37,7 %	26,7 %	37,7% (2023)		26 %
	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Tuntee itsensä usein yksinäiseksi %:ia 4. ja 5. luokan oppilaista, enintään	5,7 %	4 %	5,7% (2023)		4 %
	Syrjäytymisen ehkäisy (Sotkanet): Ylipaino (ml. lihavuus) yleisyys %:ia 2–6-vuotiailla, enintään	Pojat 29%, tytöt 14% (2022)	21 %	viimeinen tieto vuodelta 2022		21 %
	Koulukiusattuna useammin kuin kerran viikossa, %:ia 4. ja 5. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely joka toinen vuosi), enintään	8,7 %	5 %	Tulos 2025		4 %
	Koulukiusattuna useammin kuin kerran viikossa %:ia 8. ja 9. luokan oppilaista (Kouluterveyskysely joka toinen vuosi), enintään	8,9 %	7 %	Tulos 2025		6 %
	Hyte-kerroin, vähintään	19,2 €/as	18,5 €/as	tietoa ei ole vielä saatavilla		18,4 €/as
Parannetaan arjen turvallisuutta.	Huumausainerikosten määrä, enintään kpl (Polstat tilasto)	51	45	25		40
	Omaisuusrikosten määrä, enintään kpl	800	600	415		500
	Kevyen liikenteen usia väyliä väh. €/vuosi	525 000 €	400 000 €	Toteutuu		400 000 €

 Osallistava yhteisöllisyys						
Kärkitavoite	Mittari	TP 2023	tavoite 2024	tot. 30.9.2024		tavoite 2025
Päätöksenteko on avointa ja osallistavaa.	Avointen kuntalaistilaisuuksien määrä (kpl) / osallistujamäärä (myös verkko-osallistuminen)	10 kpl/ 200 osallistujaa	10 kpl/ 200 osallist.	6 kpl/250 osall. Finggrid tilaisuus 100 osall. Maaseutuyksikön tilaisuus n.120 osall.		12 kpl/ 400 osallist.
	Äänestysaktiivisuus kunta- ja eduskuntavaaleissa	toteuma 71,6 %	Presidentinvaalit 72 % EU vaalit 40 %	Presidentinvaalit 75,2%		Kunnallisvaalit 60 %
Rakennetaan yhteisöllisyyttä tukemalla yhteistä tekemistä.	Kunnan myöntämä tuki järjestöille eur/v (avustukset ja laskennallisesti ilmaiset tilat), vähintään	381 347	360 000	233 876,00		340 000
	Aloitteiden (kv ja kuntalais) keskimääräinen käsittelyaika (kk)	6 kk	3kk	3kk		2kk
	Vaikuttamistomielinten lausuntojen ja kannanottojen määrä, kpl	12	16	7		16
Vahvistetaan luottamusta osallistavalla johtamisella	Säännöllinen työtyytyväisyyskysely, asteikko 1-5	3,75	tehdään v. 2025	Tehdään v.2025		3,7
	Sairauspoissaolot, pv/hlö	14,8	alle 13,5	10,1		alle 12

 Vastuullinen, kehittävä vire						
Kärkitavoite	Mittari	TP 2023	tavoite 2024	tot. 30.9.2024		tavoite 2025
Kuntakonserni toimii vahvistaen työllisyyttä sekä yrittäjyyttä.	Työttömyysaste, alle Uudenmaan keskiarvon	8,0 % (Uudenmaan 6:n parhaan joukossa)	Alle Uudenmaan keskiarvon	7,3% (7. paras Uudellamaalla ka 10,8 %)		Uudellamaalla 3. parhaan joukossa
	Aloittavien yritysten nettolisäys, kpl, vähintään	63	70	21		75
	Raakamaanhankinta, ha, vähintään	90,2	30	21,3		30
	Myynnissä olevat vapaat yritystontit, kpl	Pieniä (alle 1 ha): 11 kpl, suuria (yli 1 ha): 2 kpl. Erityisen suuria (10-20 ha) tontteja 0 kpl.	Pieniä (alle 1 ha): vähintään 5 kpl, suuria (yli 1 ha): vähintään 5 kpl. Erityisen suuria (10-20 ha) tontteja vähintään 1 kpl.	Pieniä (alle 1 ha): 15 kpl, suuria (yli 1 ha): 1 kpl. Erityisen suuria (10-20 ha) tontteja 0 kpl.	Pieniä (alle 1 ha): 15 kpl, suuria (yli 1 ha): 1 kpl. Erityisen suuria (10-20 ha) tontteja 0 kpl.	
Toimitapoja kehitetään ketterästi ja tuloksellisesti tietoon pohjaten	Vuosikate/poistot %	167 %	>100 %	ennuste 111 %		>100 %
	Konsernin lainat ja vastuut €/asukas	9 054 €/asukas	ei ylitetä kriisikuntakriteerejä	9782 €/asukas		ei ylitetä kriisikuntakriteerejä
	Asiakaslähtöinen prosessien kehittäminen/tuottavuuden parantaminen, kpl	4	3	Toteutuu		5
Kunnan hankinnoissa, investoinneissa ja palvelukehityksessä noudatetaan vastuullisuutta.	Merkittävimmässä investointihankkeissa järjestetään markkinavuoropuhelut mahdollisten toimittajien kanssa		vähintään 10 kpl	Toteutunut 11 kpl 30.9. mennessä		vähintään 10 kpl
	Investoinnit uusiutuvan energiaan ja energiansäästötoimenpiteet		Uusiutuvan energian tuotto >130 MWh/v Energiansäästötoimenpiteet >100 MWh/v	Toteutunee loppuvuoden aikana		Uusiutuvan energian tuotto >130 MWh/v Energiansäästötoimenpiteet >100 MWh/v
	Kuntakonserni on hiilineutraali v 2035 mennessä, vuosittaiset Co2 päästöt/asukas, enintään	vuoden 2022 ennakkotietoluvut viimeisimmät: 5.4 tCO2e/asukas	4,9	vuoden 2022 luku uusin: 5.3 tCO2e/asukas		

Palvelualueiden osavuosikatsaukset

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut/ kunnanhallitus 1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	1 760		1 760	2 206	446	125,3 %	3 100	2 261
Myyntituotot	740		740	700	-41	94,5 %	946	687
Maksutuotot	5		5	2	-3		5	11
Tuet ja avustukset	504		504	239	-264	47,5 %	681	582
Muut toimintatuotot	512		512	1 266	754	247,3 %	1 469	981
Toimintakulut	-11 180		-11 180	-8 899	2 281	79,6 %	-12 206	-11 435
Henkilöstökulut	-5 170		-5 170	-3 771	1 399	72,9 %	-5 337	-5 126
Palvelujen ostot	-3 802		-3 802	-3 275	527	86,1 %	-4 217	-4 079
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-124		-124	-96	28	77,5 %	-125	-145
Avustukset	-939		-939	-979	-40	104,2 %	-1 332	-1 042
Muut toimintakulut	-1 145		-1 145	-779	367	68,0 %	-1 195	-1 043
Toimintakate	-9 420		-9 420	-6 693	2 727	71,1 %	-9 106	-9 174
Vuosikate	-9 420		-9 420	-6 693	2 727	71,1 %	-9 106	-9 174
Poistot ja arvonalentumiset				-2	-2		-6	
Poistot ja arvonal.				-2	-2		-6	
Tilikauden tulos	-9 420		-9 420	-6 695	2 725	71,1 %	-9 111	-9 174
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-9 420		-9 420	-6 695	2 725	71,1 %	-9 111	-9 174

Palvelualueen palvelusuunnitelma

Palvelualue tuottaa kunnan yhteiset hallinto-, hankinta-, talous-, Hr – ja tietohallinnon palvelut. Hallintopalvelut tukee muiden palvelualueiden palvelutuotantotehtävää. Kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät ja toimintatapojen kehittäminen on palvelualueen vastuulla. Kunnan asiakaspalvelu-, asianhallinta- ja arkistopalvelut sekä viestintä-, markkinointi- ja kulttuuripalvelut ovat myös osa palvelukokonaisuutta. Kunnan keskitetyt valmius- ja turvallisuustoiminnot ovat yleishallinnon tulosalueen alaisuudessa.

Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalvelujen tulosalue vastaa maaseutupalveluiden järjestämisestä kahdeksan kunnan yhteistointialueella. Keskeisiä tehtäviä ovat EU- ja kansallisiin maataloustukiin liittyvät maksajavirastotehtävät sekä muun lainsäädännön perusteella kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle kuuluvat tehtävät. Palvelualueen talousarvioon sisältyy Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen kuntaosuus.

Työllisyys- ja maahanmuuttopalveluiden tulosalue vastaa kunnan yhteisistä työllisyyspalveluista, viranomais- ja sidosryhmäyhteistyöstä sekä kunnan tarjoamista kotouttamis- ja palveluista.

Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat:

Suurimpana muutoksena talousarvioon on toiminnan tuottojen odotettua suurempi kertymä. Tämä johtuu ennakoitua suuremmista maa-alueiden myynneistä. Toisaalta toiminnan kulut ovat ennusteen mukaan talousarviota suuremmat erityisesti henkilöstökuluissa (Te- ja maahanmuuttopalvelut) ja palveluiden ostoissa (ICT-palvelut). Ostopalvelujen ennustettavuus ICT-palvelujen osalta on ollut hankalaa. Erillisenä hankkeena toteutettiin kunnantalon kaapelointi, joka valmistui alkusyksystä. Hankkeen kustannukset ylittivät talousarvion.

Yleishallinto

Tulosalueelle kirjautuu keskusvaalilautakunnan, luottamushenkilöhallinnon, kunnanjohtajan, yleishallinnon ja keskitetyn

asianhallinnan kustannukset. Lisäksi tulosalueelle kirjautuu turvallisuus- ja valmiussuunnitelumenot sekä omaisuuden myyntivoitot.

Yleishallinnon tulee ennusteen mukaan alittamaan toimintakatteen osalta talousarvion. Ennusteen mukaan toimintakate tulisi olemaan -0,82 milj. euroa. Talousarviota parempi ennustettu tulos johtuu arvioitua suuremmista myynneistä (ennuste 1,25 milj euroa). Tammi-helmikuussa toteutettiin Suomessa presidentinvaalit. Eduskuntavaalien äänestysaktiivisuus oli Mäntsälässä presidentinvaalien 1. kierroksella 73,9 % (koko maa 71,5 %) ja toisella kierroksella 68,5 % (koko maa 67,6 %). Vaalien järjestämiseen saadaan valtiontukea, joka maksetaan kunnalle kunnassa käytettyjen äänioikeuksien perusteella loppuvuoden aikana.

Tukipalvelut

Tulosalue vastaa yhteisistä hallinto-, henkilöstö-, talous- ja ICT-palveluista sekä viestintä-, markkinointi- ja kulttuuripalveluista. Tulosalue tukee muiden palvelualueiden hallinnon tehtäviä asiantuntijuudella sekä välineiden sekä prosessien kehittämisellä.

Tukipalvelut tulee ennusteen mukaan ylittämään toimintakatteen osalta talousarvion n. 0,26 milj. eurolla. Ennusteen mukaan toimintakate tulee olemaan -5,8 milj. euroa (talousarvio 5,6 milj. euroa). Talousarvioita heikompi ennustettu tulos johtuu palveluiden ostojen ylityksestä, josta ICT-palveluiden ylitys on 0,14 milj. euroa ja koulutus- ja kulttuuripalvelujen ylitys 0,1 milj. euroa (Mitä Ihmettä tapahtuman kustannukset 0,092 milj. euroa).

Tukipalveluiden osalta uusittiin sisäinen palvelualueiden esimiehille osoitettu erillinen kysely, jonka avulla kartoitetaan palvelun laatua ja kehittämistarpeita.

Kunnan tietoturvan vahvistamisen osalta on tehty muutoksia, viimeisimpänä digiturvamallin käyttöönotto. Kunnantalon kaapeloinnin

uusintahanke on toteutettu syyskuun loppuun mennessä. Hankkeen osalta lopulliset kustannukset olivat 0,22 milj. euroa. Hankkeen osalta haetaan lisämäärärahaa 0,031 milj. euroa.

Henkilöstöpalveluissa merkittävin muutos on ollut kunnan siirtyminen 1.5. lukien Visman Personec järjestelmään osana Provincian palvelusopimusta. Hankkeessa on ollut projekti-päällikkö toukokuun loppuun saakka. Haasteena on ollut projektissa ohjelman joidenkin toimintojen keskeneräisyys ja toisaalta toimintaongelmat. Tavoitteena on, että nämä korjaantuvat vuoden loppuun mennessä.

Palkkausjärjestelmää kehitettiin ja palkkataulukot valmistuivat toukokuussa osana työn vaativuuden arviointia. Työn vaativuuden arvioinnin yhteydessä valmisteltiin myös työsuorituksen arviointilomake, joka oli osa kehityskeskusteluita. Palkkataulukoita hyödynnettiin järjestelyeränevotteluissa kesäkuussa. Palkkausjärjestelmän tavoitteena on edistää kunnan toiminnan tuloksellisuutta, motivoida henkilöstöä hyviin työsuorituksiin ja varmistaa palkkojen kilpailukyky. Palkkausjärjestelmä tukee toimintastrategiaa, vaikuttaa myönteisesti organisaation tavoitteisiin ja on kiinteä osa johtamista. Tavoitteeseen pyritään oikeudenmukaisella palkalla, jonka perusteena on tehtävät ja niiden vaativuus (tehtäväkohtainen palkka), ammatinhallinta ja työstä suoriutuminen (henkilökohtainen lisä) sekä palvelusaika (työkokemuslisä).

Kunnan palvelualueiden työhyvinvointisuunnitelmien seurantaraportit ovat valmistumassa. Ne käsitellään kunnan johtoryhmässä ja yhteistoimintaryhmässä loppusyksystä. Tämän jälkeen laaditaan kunnan työhyvinvoinnin tavoitteet ja mittarit mm. henkilöstöpulsit otetaan käyttöön. Näitä raportteja ja tuloksia seurataan säännöllisesti palvelualueilla ja kunnan joryssä.

Talouspalvelut -tulosityksikkö toteutti

alkuvuodesta Kuntamaisema -raportointityökalun käyttöönoton luottamushenkilöille, jolloin talouden ja toiminnan keskeiset indikaattorit ovat selkeässä muodossa luottamushenkilöiden saatavilla kuukausitasolla. Lisäksi yhteistyössä Kuntamaiseman kanssa on kehitetty myös strategian seurantaan liittyvää työkalua osana Fiksu kuntastrategia-hanketta. Kunnassa ei ole vielä tehty lopullista päätöstä tullaanko strategia-työkalua ottamaan käyttöön. Hanke päättyi syyskuun loppuun ja siitä pidettiin erillinen loppuseminaari syyskuun loppupuolella, johon kutsuttiin hankekuntien viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä. Hankkeen tulokset on nähtävillä Nurmijärven kunnan sivuilla osoitteessa <https://www.nurmijarvi.fi/strategia/fiksu-kuntastrategia-hanke/>.

Kuntalaiskysely uusittiin hallintopalvelujen toimesta elo-syyskuussa 2024. Kysymyspohja oli pitkälti samanlainen kuin 2023, lisättyä TE 2025 uudistukseen liittyvällä kysymyksellä. Vastausmäärä oli 417, jota voidaan pitää kohtuullisena määränä. Poismuuttoon liittyviä vastauksia oli suhteessa vähän, joka voidaan tulkita positiiviseksi. Miksi muutti Mäntsälään kysymyksessä nousi esille asumisen edullisuus/ suuremmat tontit tai asunnot, perheen/ puolison mukana tai vaikutuksena paikkakunnalle tulo tai syntynyt/kasvanut täällä (paluumuutto). Mitä tulisi parantaa/ kehittää kysymyksessä painotettiin joukkoliikenteen toimivuutta (liikkuminen ja väylät) lasten ja nuorten huomioimista (tekeminen ja paikkojen monipuolisuus), tapahtumia yleisesti sekä yleisiä viihtyvyystekijöitä (uimahalli nousi myös). Hyvä arki syntyy kyselyn perusteella arkiturvallisuudesta laajasti käsitettynä (palveluissa, infrassa, poliisinäkyvyys) sekä viihtyisästä elinympäristöstä. Kysely antaa pohjaa tulevan valtuustokauden strategialinjauksille.

Kunnassa on otettu käyttöön yhtenäinen kassajärjestelmä ja verkkokauppa. Verkkokauppa otettiin käyttöön 1.3.2024 yhdessä Timeworks-tilavarausjärjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Kunnan tilojen varaukset

kulkevat verkkokaupan kautta ja tavoitteena on lisätä mahdollisimman paljon tuotteita verkkokaupan kautta laskutettavaksi, mikä vähentäisi kunnan myyntilaskutusta ja säästää kustannuksissa. Yhtenäinen kassajärjestelmä on otettu käyttöön kunnan toimipisteissä vaiheittain kevään 2024 aikana.

Hankintapalveluissa on valmisteltu hankinnan vuosikellon mukaisia tehtäviä, laadittu hankintaprosessista esihenkilöille perehdytyskortti ja valmisteltu integraatiota asianhallintajärjestelmä Dynastyn ja sopimushallintajärjestelmä Cloudian välillä. Isoimpana kilpailutusena on valmisteltu henkilökuljetuskilpailutusta. Tarjoukset saadaan marraskuussa. Vuoden loppuun mennessä päivitetään hankintaohjeet sekä valmistellaan vastuullisuus-kriteerejä Cludia kilpailutusjärjestelmään.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toiminta ollut toimintasuunnitelman ja talousarvion mukaista.

TE- ja maahanmuuttopalvelut

Tulosalueen toimintakatteen ennustetaan jäävän talousarviosta. Toiminnantuotot ovat ennusteen mukaan ylittämässä talousarviointi johtuen tulevista myyntituotoista sekä tuista ja avustuksista. Toisaalta toimintakulut ovat ennusteen mukaan ylittämässä talousarviointi. Ylitystä on henkilöstökuluissa, palveluiden osastoissa, avustuksissa ja muissa toimintakuluissa.

Työmarkkinatukikustannukset ovat säilyneet suhteellisen samanlaisina kuukausittain, mutta pitkäaikais-työttömyyden määrät ovat kasvaneet. Eläkeselvittelyjen ostopalvelusopimusta on jouduttu hyödyntämään edelleen oikeille etuiksille ohjautumisen vuoksi.

Velvoitetöyllistäminen on päättynyt 1.9.2024 ja vielä elokuussa ohjautui uusia työllistämismoituksia runsaasti kuntaan. Riskinä on

edelleen, että tulosalueen talousarviomääräraha ei tule riittämään. Talousarvion toteutuma seurataan ja tehdään mahdolliset muutokset 4. osavuositarkastukseen. Osatyökykyisten määrät asiakastyössä ovat huomattavia ja moni työtön tarvitsee ensisijaisena palveluna työ- ja toimintakyvyn arvioinnin palvelua sekä päivitettyt lääkärintulokset.

TE 2025 alueellinen valmistelu on loppusuoralla ja kunnan edustajat ovat tiiviisti mukana. Samalla on tehty valmistelemaan työtä KOTO 2025- uudistukseen liittyen. Alueen organisaatoratkaisut ja perussäännöt laaditaan alkusyksyyn mennessä ja syyspuolella kunnan oma TE-organisointi tulee päätettäväksi. TE- uudistusta varten kunta saa erillistä valtionosuutta muutokustannuksien kattamiseen arviolta n. 124 000 euroa. Kustannukset arvioidaan olevan yhtä suuret kuin uudistuksen tulot.

Maaseutuhallintopalvelut

Maaseutupalveluiden osalta ei ole olennaisia muutoksia talousarvion toteutumisessa.

Tarkastuslautakunta

Ei merkittäviä poikkeamia.

Osavuositarkastuksen 1/2024 yhteydessä valtuustolle käsiteltäväksi tulevat talousarvio- ja määrärahamuutokset:

Ensimmäisen osavuositarkastuksen yhteydessä ei tehty talousarvio- ja määrärahamuutoksia.

Osavuositarkastuksen 2/2024 yhteydessä valtuustolle käsiteltäväksi tulevat talousarvio- ja määrärahamuutokset:

Toisen osavuositarkastuksen yhteydessä ei haeta käyttötalouden talousarvio- ja määrärahamuutoksia.

Kassajärjestelmän uusiminen arvioitu investointikustannus on noin 25 000 euroa, johon haetaan talousarviomuutosta.

Kunnantalon kaapeloinnin uusinta haetaan lisämäärärahaa 90 000 euroa. Investoinnin kokonaiskustannukseksi arvioidaan 190 000 euroa, johon haetaan talousarvioimuutosta.

Osavuositarkastuksen 3/2024 yhteydessä valtuustolle käsiteltäväksi tulevat talousarvio- ja määrärahamuutokset:

Maa-alueiden myynti tulojen lisäys 0,36 milj. euroa. Tulojen kokonaisarvio on 0,46 milj. euroa.

Kunnantalon kaapeloinnin uusinta haetaan lisämäärärahaa 0,03 milj. euroa. Investoinnin kokonaiskustannukseksi arvioidaan 0,22 milj. euroa, johon haetaan talousarvioimuutosta.

Investoinnit		Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2024	TA muutokset 2024	TA muutosten jälkeen	Toteuma 30.9.2024	Poikkeama	Ennuste
Kunnanhallitus								
Kiinteä omaisuus								
Maa-alueiden hankinta (valtuustotavoite)	Menot		-1 200 000		-1 200 000	-900 790	-299 210	-1 200 000
Maa-alueiden myynti	Tulot		100 000		100 000	461 189	-361 189	461 000
Kiinteä omaisuus yhteensä	N Netto		-1 100 000		-1 100 000	-439 601	-660 399	-1 100 000
Aineeton käyttöomaisuus								
Osakkeiden hankinta	Menot							
Osakkeiden myynti	Tulot							
Kassajärjestelmän hankinta	Menot			-25 000	-25 000	-24 606		-25 000
Rakennusten korjaukset/muut kiinteät rakenteet ja laitteet								
Kunnantalon kaapeloinnin uusinta	Menot		-100 000	-90 000	-190 000	-221 191	31 191	-221 191
Kunnanhallitus yhteensä								
	Menot		-1 300 000	-115 000	-1 415 000	-1 146 587	-268 413	-1 446 191
	Tulot		100 000		100 000	461 189	-361 189	461 000
	N Netto		-1 200 000	-115 000	-1 315 000	-685 398	-629 602	-985 191

Tulosalueet

Yleishallinto

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	590		590	1 323	733	224,3 %	1 472	957
Toimintakulut	-1 198		-1 198	-1 251	-53	104,5 %	-1 554	-1 449
Toimintakate	-608		-608	72	680	-11,9 %	-82	-492

Tukipalvelut

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	221		221	20	-200	9,2 %	201	262
Toimintakulut	-5 794		-5 794	-4 593	1 201	79,3 %	-6 035	-5 603
Toimintakate	-5 574		-5 574	-4 573	1 001	82,0 %	-5 834	-5 341

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	93		93	11	-82	11,8 %	93	15
Toimintakulut	-688		-688	-407	281	59,2 %	-688	-498
Toimintakate	-595		-595	-396	199	66,5 %	-595	-483

TE- ja maahanmuuttopalvelut

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	552		552	622	70	112,7 %	1 030	745
Toimintakulut	-3 060		-3 060	-2 382	678	77,8 %	-3 510	-3 508
Toimintakate	-2 508		-2 508	-1 760	748	70,2 %	-2 480	-2 764

Maaseutupalvelut

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	305		305	229	-76	75,1 %	305	282
Toimintakulut	-410		-410	-249	161	60,7 %	-389	-376
Toimintakate	-105		-105	-20	85	18,7 %	-83	-94

Tarkastuslautakunta

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-31		-31	-17	14	53,7 %	-31	-27
Toimintakate	-31		-31	-17	14	53,7 %	-31	-27

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut 1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	4 086	-213	3 873	2 063	-1 810	53,3 %	3 447	3 571
Myyntituotot	1 650	-113	1 537	703	-834	45,7 %	1 410	1 290
Maksutuotot	1 093		1 093	626	-466	57,3 %	953	1 112
Tuet ja avustukset	1 285	-100	1 185	704	-481	59,4 %	1 025	1 126
Muut toimintatuotot	59		59	30	-29	50,6 %	59	42
Valmistus omaan käyttöön								
Toimintakulut	-55 947	-516	-56 463	-40 982	15 481	72,6 %	-56 246	-54 761
Henkilöstökulut	-29 227		-29 227	-21 348	7 879	73,0 %	-29 275	-28 593
Palvelujen ostot	-9 776	-516	-10 292	-7 139	3 153	69,4 %	-10 277	-9 541
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-985		-985	-831	154	84,4 %	-985	-1 053
Avustukset	-2 706		-2 706	-1 765	941	65,2 %	-2 456	-2 635
Muut toimintakulut	-13 254		-13 254	-9 900	3 353	74,7 %	-13 254	-12 938
Toimintakate	-51 861	-729	-52 590	-38 919	13 671	74,0 %	-52 800	-51 190
Vuosikate	-51 861	-729	-52 590	-38 919	13 671	74,0 %	-52 800	-51 190
Poistot ja arvonalentumiset	-470		-470	-244	226	51,9 %	-470	-423
Poistot ja arvonal.	-470		-470	-244	226	51,9 %	-470	-423
Tilikauden tulos	-52 331		-53 060	-39 163	13 897	73,8 %	-53 270	-51 613
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-52 331		-53 060	-39 163	13 897	73,8 %	-53 270	-51 613
Vyörytyserat	-2 752		-2 752	-2 051	701	74,5 %	-2 752	-2 019
Vyörytystuotot				785	785			757
Vyörytyskulut	-2 752		-2 752	-2 836	-84	103,0 %	-2 752	-2 776
Kustannuslaskennalliset erät								
Yli/alij. vyörytys er. jälkeen	-55 083		-55 812	-41 214	14 598	73,8 %	-56 022	-53 632

Palvelualueen palvelusuunnitelma

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella toimii kaksi lautakuntaa. Sivistyslautakunta ohjaa palvelutuotannossa varhaiskasvatus- ja opetuspalveluita. Hyvinvointilautakunta ohjaa palvelutuotannossa elinikäisen oppimisen palveluita sekä nuoriso-, liikunta- ja hyvinvointipalveluita.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella edistetään tasa-arvoisesti kuntalaisten varhaiskasvatusta, opetusta, sivistystä, osaamista, vapaa-aikaa ja hyvinvointia. Palvelut on tuotettu asiakaslähtöisesti, taloudellisesti ja tehokkaasti laadukkaita palveluja turvallisessa toimintaympäristössä.

Palvelualueen kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet on johdettu kunnan hyvinvointisuunnitelmasta. Keskeisimmät tavoitteet ja niihin liittyvät palvelualueen toimenpiteet ovat esitetty erillisessä liitteessä sekä tulosalueiden palvelusuunnitelmissa.

Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat

Sivistyksen yhteiset

Sivistyksen yhteisellä tulosalueella on viety eteenpäin sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen strategista tilaselvitystä, jonka teki FCG Oy. Kunnan hallitus asetti tilaselvityksen jatkovalmistelulle ohjausryhmän. Sivistysjohtaja, hyvinvointipäällikkö ja opetuspäällikkö valmistelivat tilaselvityksen ohjausryhmälle skenaariomalleja. Mallien taustalla ovat opetuspalveluiden muuttovoittoennusteella korjatut oppilasennusteet. Ohjausryhmälle sovittiin kevätkaudelle 2024 kolme kokousta. Ensimmäinen kokous oli 12.2.2024. Seuraavat kokoukset olivat 6.5. ja 27.5.2024. Ohjausryhmä on käsitellyt FCG:n strategisen tilatarveselvityksen pohjalta valmisteltuja skenaariomalleja ja antanut ohjeistusta niiden jatkovalmisteluun. Viimeisessä ohjausryhmässä sovittiin, että valmistelun tuloksia esitellään kunnanvaltuuston seminaarissa 26.8.2024. Seminaarin evästyksen pohjaten valmisteltiin sivistys- ja hyvinvointipalveluiden tilaselvityksen toimenpideohjelmaluonnos, joka käsiteltiin syyskuussa 2024

hyvinvointilautakunnassa ja sivistyslautakunnassa. Luonnoksesta pyydettiin lausuntoja vaikuttamistoimielimiltä ja muilta tahoilta.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden tulosalueet osallistuivat aktiivisesti keväällä 2024 käyttöön otettavan uuden henkilöstöjärjestelmän valmisteluun. Tämä vei runsaasti aikaa palvelualueelta nimettyjen henkilöiden työajasta.

Taloudellisesti osavuosisikatsaus III/2024 tilinpäätösennusteen mukaan tulosalueen toteuma tulee vastaamaan talousarviota.

Opetuspalvelut

Lukuvuosi 2024-2025 alkoi 7.8.2024. Perusopetuksen aloittavia (1. lk.) oppilaita oli 229 (20.9.2024). Tilastointipäivän 20.9 mukaan vuonna 2023 koulunsa aloittaneita oli 289, vuonna 2022 265 ja vuonna 2021 287. Lukuvuoden keskeisiä kehittämisskohteita ovat hyvinvointi ja turvallisuus, digitalisaation edistäminen sekä kielet ja kulttuuri. Kehittämisskohteita ovat äidinkielen ja kirjallisuuden sekä matematiikan perustaitojen oppiminen, tunne- ja vuorovaikutustaidot, kouluruokailu, liikumisen edistäminen, oppilasurheilutoiminta, oppilaiden toisilleen järjestämä välituntitoiminta sekä harrastekalenterin käytön edistäminen. Lukuvuoden aikana valmistaudumme lisäksi valtakunnalliseen oppimisen tuen kokonaisuudistukseen. Luku- ja kirjoitustaidon edistämisen hanke käynnistyi.

Työrauhan edistämisen osalta Sivistyslautakunta päätti 24.9.2024 lukuvuosisuunnitelmien hyväksymisen yhteydessä koulukohtaiset järjestyssäännöt, joita yhdenmukaistettiin erityisesti tietokoneiden, puhelimen ja mobiililaitteiden käytön osalta. Lukuvuoden keskeisenä painopisteenä on kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennaltaehkäiseminen ja siihen puuttuminen. Tavoitteen saavuttamista tukee kehittämishanke jengiytymisen ja rikollisuuden ehkäisemiseksi, jossa rakennetaan ennalta ehkäisevää, puuttuvaa ja korjaavaa toimintakulttuuria sekä oppilaiden, huoltajien, henkilöstön että eri yhteistyötahojen näkökulmista.

Sivistyslautakunta päätti koulutuksen järjestäjän tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman 18.6.2024. Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän vastainen työ Mäntsälässä-sivusto on osa henkilökunnan ja oppilaiden turvallisuuskansiota. Oppilaiden turvallisuuskansion kehittämisessä vahvistetaan oppilaiden osallisuutta.

Sivistyslautakunta päivitti kokouksessaan 13.8.2024 §73 Mäntsälän perusopetuksen opetussuunnitelman tvt-taitotasot osaksi paikallista opetussuunnitelmaa vuosiluokille 1-2, 3-4, 5-6 ja 7-9. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen lääkehoitosuunnitelma päivitettiin Sivistyslautakunnassa 24.9.2024 §81. Samassa kokouksessa Sivistyslautakunta päätti lukiokoulutuksen kehittämisestä kehittämissuunnitelman mukaisesti sekä päätti esittää kunnanhallitukselle ja kunnanhallituksen edelleen valtuustolle, että Ehnroosin ja Myllymäen koulut muodostavat yhtenäiskoulun 1.8.2025 lukien. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tilojen käytön toimenpideohjelman valmistelu vuosille 2025-2030 saatettiin Sivistyslautakunnalle tiedoksi 24.9.2024 §86. Sivistyslautakunta päätti samassa yhteydessä toimenpideohjelman osallisuustyöskentelyn suunnitelmasta.

Osavuosisikatsaus III/2024 osalta tehdyn ennusteen tarkennuksen jälkeen ei ole tarvetta esittää opetuspalveluiden osalta lisämäärärahaesityksiä.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuksen uusi asiakastietojärjestelmä on otettu käyttöön ja tiedot siirtyvät ajantasaisesti Vardaan. Ohjelmien vaihdos aiheutti sen, että muutaman asiakasperheen maksupäätös jäi elokuun osalta siirtymättä Vardaan. Avi on seurannut kevään aikana varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuuksia ja Mäntsälän vastattavaksi tuli myös syyskuussa asiasta selvitys. Strategian mukaisesti on edistetty henkilöstön ja lasten digitaalisia taitoja, varhaiskasvatuksen digitsemppari aloitti hankkeessa syyskuussa. Liikkumista on edistetty liikuntahankkeen osalta.

Varhaiserityiskasvatuksessa on päivitetty lasten tukeen liittyviä lomakkeita ja koulutettu henkilöstö käyttämään tuen vaikuttavuuden arvioinnin mallia. Esioppilaiden poissaolojen seurannan ja puuttumisen mallin materiaalit on päivitetty ja esiopetuksen henkilöstölle on pidetty infotilaisuus. Konsultoivien varhaiskasvatuksen erityisopettajien työkokonaisuuksia on muokattu yhdessä uudelleen, jotta erityisopetus toteutuisi päiväkoodeissa tasa-arvoisesti, huomioiden alueelliset eroavaisuudet.

Varhaiskasvatuksessa on käynnissä tasa-arvohanke, jolla on palkattu kaksi avustajaa päiväkotiryhmiin. Muut avustajat, noin 10, on palkattu henkilöstöbudjetista. Digitaalisten taitojen tukemisen (digitsemppari) lisäksi varhaiskasvatuksessa ei ole muita hankkeita.

Osavuositarkastus III/2024 yhteydessä varhaiskasvatuspalveluiden ennustetta on tarkennettu. Tulosalueen menot ovat ennusteen mukaan sillä tasolla, ettei lisämäärärahaesitystä menoihin ole tarvetta tehdä. Osa-vuositarkastus II/2024:ssa tilinpäätösennusteen tuloarviota kotikuntakorvausten osalta laskettiin 55 000 eurosta 15 000 euroon ja varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen kertymän arvio laskettiin 700 000 eurosta 535 000 euroon. Osavuositarkastus III/2024:n yhteydessä asiakasmaksujen kertymän arviota nostettiin 535 000 eurosta 560 000 euroon. Yhteensä näiden kahden tuloarvion laskulla on 180 000 euron negatiivinen vaikutus talousarvion toimintatuottoihin ja toimintakatteeseen nähden.

Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointipalvelut

Vapaa-aikapalvelujen osalta liikuntapalvelut ovat toteuttaneet vuosikellon mukaisesti, kesällä oli eri liikuntamuotokokeiluja mm. SUP- lautakokeilut ja lapsille oli uimakoulu Orimattilan uimahallissa. Syksy on lähtenyt käyntiin erilaisten ryhmien muodossa. Liikkumis- ja elintapaneuvontaan on ohjautunut hyvin asiakkaita ja kuntosaliaikaa on lisätty. HUR-kuntosalilaitteille on kysyntää, sillä eri ikäisten kuntoutettavien määrä on kasvanut. Uusi

tilavarausjärjestelmä Timeworks otettiin käyttöön 1.6.24 ja tilojen hinnastoa päivitetään parhaillaan.

Nuorisotyön kehittäminen on edennyt suunnitelmien mukaan: elo-syyskuussa saatiin palkattua 0,5 + 0,5 nuorisohjaajaa ja heidän myötänsä päästään lisäämään toivottua ilta- ja viikonlopputyötä. Monitoimitalon nuorisotilan lauantai aukiolot saatiin käyntiin 7.9.24 alkaen ja Hyökännummen koululla saadaan aloitettua 5.11.24 nuorille tarkoitettua tiistai ja perjantai-illat. Yhteistyö perusopetuksen kanssa on myös lähtenyt toteutumaan niin, että nuorisohjaajat käyvät kaikilla kouluilla 6 kertaa syksyn aikana pitämässä välituntitoimintaa. Nuorisopalvelujen ilta- ja viikonlopputyöiden lisääntyminen edellyttää työvuorosuunnitteluohjelmaa. Työvuorosuunnitteluohjelma Titanian mahdollista käyttöönottoa ei ole huomioitu ensi vuoden talousarvioissa, käyttöönotto (syksyn 2024 aikana) maksaa noin 5800 € ja vuosikustannukset noin 432 €. Nuorisopalvelut järjestivät yhdessä vanhempainyhdistyksen kanssa lapsille leirin Hyökännummen koululla kesäkuun alussa. Tästä koituneet siivouskustannukset menevät nuorisopalvelun menokohdalta. Etsivänuorisotyössä toinen työntekijä on pois kesäkuusta helmikuuhun 2025 asti. Sijaisuus on ollut auki kolme kertaa ja hakuaikaa on jatkettu. Tehtävään sopivia ja päteviä hakijoita on ollut vähän, mutta lokaussa päästään haastattelemaan ehdokkaita.

Mäntsälän kansalaisopistossa aloitti 1.8.2024 kaksi uutta työntekijää, kuvataiteen päätoiminen opettaja sekä liikunnan ja tanssin päätoiminen opettaja. Ilta- ja viikonloppu- ja vakinaistettiin. Kansalaisopiston kursseille ilmoittautuminen alkoi 8.8.2024. Ilmoittautumispäivästä syyskuun loppuun mennessä kursseilla oli 1314 netto-opiskelijaa. Syyskuun loppuun mennessä kurssimaksutuottoja syksyn kursseista oli 37 768 €. Syyskuun loppuun mennessä peruttuja kursseja oli 14. Lukuvuonna 2024–2025 koko lukuvuoden kurssien laskutus tapahtuu 2x/lukuvuodessa, jolloin tulot kohdentuvat tarkemmin oikealle kalenterivuodelle. Hyvinvointilautakunta hyväksyi kaksi opetussuunnitelmaa (kotoutumiskoulutuksen

opetussuunnitelman ja taiteen perusopetuksen aikuisten käsityön opetussuunnitelman). Kansalaisopisto osallistui Harrastusmessuille ja turvallisuuskävely toteutettiin elokuussa. Kansalaisopisto on mukana kahdessa yhteishankkeessa: Esteet nurin ja eArt. Rehtori veti Vapaan sivistystyön päivillä elokuussa Helsingissä yhdessä Kuopion kansalaisopiston työntekijöiden kanssa Esteet nurin- hankkeen työpajan.

Kirjastot ottivat käyttöön huhtikuun lopulla valtakunnallisen e-kirjaston, josta asiakkaat saavat käyttöönsä e-kirjat, e-äänikirjat ja e-aikakauslehdet, joten e-kirjapalvelu Ellibs ja e-aikakauslehtipalvelu Emagz poistuvat asiakkaiden käytöstä. Muutoksella ei ole merkittäviä vaikutuksia kustannuksiin. Painettujen lehtien edelleen jatkuva hinnannousu sen sijaan on pakottanut tarkastelemaan painettujen lehtien tilausvalikoimaa vuoden 2025 osalta aineistomäärärahojen pysyessä ennallaan. Myös kirjojen hinnat ovat nousseet jo parin vuoden ajan.

Päiväkoti- ja kouluryhmien sekä mm. kotoutuja- ja toisen asteen opiskelijaryhmien opastukset kirjastossa ovat käynnistyneet syksyllä vilkkaasti ja kutsuja vierailta mm. seniori- ja muiden yhdistysten tapaamisissa on tullut ja toteutettu. Kirjaston kävijämäärät ovat myös merkittävässä kasvussa. Alkuvuonna kävijöiden keskiarvo kuukaudessa on ollut noin 6700, kun se aiemmin on ollut 6000 kävijän luokkaa.

Hyvinvointipalvelut koordinoivat puistoruokailun Myllymäen koulun pihalla kesäkuun kahden ensimmäisen viikon aikana. Ruokailijoita oli keskimäärin 100 lasta/päivä. Hyvinvointipalveluissa ollaan valmistautumassa Hyte- neuvotteluihin ja pohditaan ensi vuoden johdon foorumin aiheita. Syksyn aikana valmistellaan tiedonkeruuta hyvinvointikertomusta 2021–2024 varten.

Elinikäisen oppimisen- ja hyvinvointipalvelualueen osalta talouden ennuste näyttäisi ylittyvän noin 30 000 €. Tulopuolella jäädään tavoitteesta Kansalaisopiston osalta, kun loppuvuoden kurssimaksut eivät toteudu ennusteen mukaan arvioidulla tavalla.

Hyten projektitoiminta: Harrastamisen Mäntsälän mallin ja Liikkuva Mäntsälä 2025 osalta tuloutusten ajantasaisuus tulee tarkistaa. Liikkuva Mäntsälä 2025 osalta ollaan hakemassa jatkoaikaa ensi vuoden puolelle.

Osavuositarkastus III/2024 osalta tehdyn ennusteen tarkennuksen jälkeen ei ole tarvetta esittää elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin palveluiden osalta lisämäärärahaesityksiä.

Talousarviomuutokset

Osavuositarkastuksen 3/2024 yhteydessä valtuustolle käsiteltäväksi tulevat talousarvio- ja määrärahamuutokset:

Varhaiskasvatuspalvelut:

Kotikuntakorvausten tuloarvion lasku 55 000 eurosta 15 000 euroon. Vaikutus 0,04 milj. euroa negatiivinen.

Varhaiskasvatusmaksujen tuloarvion lasku 700 000 eurosta 560 000 euroon. Vaikutus 0,14 milj. euroa negatiivinen.

Muutosten vaikutus yhteensä 0,18 milj. euroa negatiivinen talousarvion toimintatuottoihin ja toimintakatteeseen nähden.

Tulosalueet

Sivityksen ja hyvinvoinnin yhteiset

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-518		-518	-324	194	62,6 %	-517	-443
Toimintakate	-518		-518	-324	194	62,6 %	-517	-443

Opetuspalvelut

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	2 518	-113	2 404	1 311	-1 093	54,5 %	2 115	2 162
Toimintakulut	-34 480	-516	-34 996	-25 732	9 264	73,5 %	-34 659	-33 976
Toimintakate	-31 962	-629	-32 591	-24 421	8 170	74,9 %	-32 544	-31 814

Varhaiskasvatuspalvelut

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	1 035	-50	985	464	-521	47,1 %	805	952
Toimintakulut	-17 259		-17 259	-12 249	5 010	71,0 %	-17 300	-16 802
Toimintakate	-16 223	-50	-16 273	-11 784	4 489	72,4 %	-16 495	-15 850

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin yhteiset

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	533	-50	483	287	-196	59,5 %	526	457
Toimintakulut	-3 690		-3 690	-2 677	1 013	72,5 %	-3 770	-3 539
Toimintakate	-3 157	-50	-3 207	-2 389	817	74,5 %	-3 243	-3 083

Tekninen ja elinvoimapalvelut

Tekninen ja elinvoimapalvelut 1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9.	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	23 208		23 208	17 222	-5 985	74,2 %	23 224	23 030
Myyntituotot	3 543		3 543	2 415	-1 128	68,2 %	3 528	3 310
Maksutuotot	414		414	300	-114	72,5 %	358	427
Tuet ja avustukset	58		58	62	3	105,8 %	62	4
Muut toimintatuotot	19 193		19 193	14 446	-4 747	75,3 %	19 276	19 288
Valmistus omaan käyttöön				37	37		28	75
Toimintakulut	-19 526		-19 526	-14 137	5 389	72,4 %	-19 980	-18 961
Henkilöstökulut	-6 663		-6 663	-4 446	2 217	66,7 %	-6 584	-5 986
Palvelujen ostot	-5 594		-5 594	-4 137	1 457	74,0 %	-5 784	-5 699
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 212		-4 212	-3 114	1 098	73,9 %	-4 375	-4 110
Avustukset	-163		-163	-164	-1	100,6 %	-161	-161
Muut toimintakulut	-2 894		-2 894	-2 277	618	78,7 %	-3 076	-3 005
Toimintakate	3 681		3 681	3 122	-559	84,8 %	3 272	4 143
Vuosikate	3 681		3 681	3 122	-559	84,8 %		4 143
Poistot ja arvonalentumiset	-8 592		-8 592	-6 499	2 093	75,6 %	-8 471	-7 813
Poistot ja arvonal.	-8 592		-8 592	-6 499	2 093	75,6 %	-8 471	-7 813
Tilikauden tulos	-4 910		-4 910	-3 377	1 533	68,8 %	-5 199	-3 669
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-4 910		-4 910	-3 377	1 533	68,8 %	-5 199	-3 669
Vyörytyserät								-1 061
Vyörytystuotot								4 120
Vyörytyskulut								-5 181
Kustannuslaskennalliset erät								
Yli/alij. vyörytyser. jälkeen	-4 910		-4 910	-3 377	1 533	68,8 %	-5 199	-4 730

Palvelualueen palvelusuunnitelma

Tekninen ja Elinvoimapalvelut palvelualueen toiminta-ajatuksena on tuottaa toimivat ja tarkoituksenmukaiset yhdyskunta-, tekniset ja kuntakehityspalvelut kuntalaisille huomioiden talous, turvallisuus ja ympäristö. Vahvistamme asiakaslähtöisyyttä ja kuntalaisten hyvinvointia edistämällä ja tukemalla asukkaiden osallistumista. Palvelualueen tavoitteet on luotu koko kunnan strategiaan pohjautuen.

Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat

Kokonaisuutena Tekninen ja elinvoimapalvelut on lähellä talousarviossa arvioitua budjettia. Toiminnan tuotot on toteutunut 74,2 % ja kulujen toteuma on 72,4 %, toimintakatteen toteuman ollessa 84,8 %.

Tekninen ja elinvoimapalvelujen yhteiset

Teknisen ja elinvoimapalvelujen yhteisten toimintakulujen toteuma on 75,6 %. Teknisen yhteiset on alkuvuoden aikana tukenut ja avustanut muiden

tulosalueiden palvelutoimintaa.

Rakennustyönvalvojan vakanssi on jätetty toistaiseksi täyttämättä. Valvontaa on hankittu tarvittavissa määrin talonrakennusurakoiden takuutar-kastuksiin ostopalveluna. Palvelualueella on osallistuttu tilaselvityksen laadintaan. Valittavalla tilaselvityksen strategisella linjauksella, päätännällä, sekä päätäntäaikataululla on merkittäviä vaikutuksia tulevien talonrakennushankkeiden laajuuksiin, määrään, kustannusvaikutuksiin sekä toteutusaikatauluihin.

Tiedonhallinnan kehitystyö on käynnistetty palvelualueella nykytilan kartoituksella sekä asianhallinnan koulutuksella.

Toimitilapalvelut

Toimintatuottojen toteuma on 76,2 % ja toimintakulujen 77,4 %. Toimitilapalveluiden toimintakatteen ennustetaan jäävän talousarviosta. Toimintakulujen ylitys johtuu osin alkuvuoden ennakoitua suuremmista energiakustannuksista. Sähkön ja kaasun osalta arvioitu ylitys talousarvioon on noin

0,12 milj. euroa, kokonaiskuluarvio on 0,91 milj. euroa. Lämmityksen osalta arvioitu ylitys talousarvioon on 0,1 milj. euroa, kokonaiskuluarvio on 1,32 milj. euroa. Lisäksi pitkän talven vaikutukset näkyvät myös kiinteistöjen talvikunnossapitokustannusten ylityksissä. Alueiden ja rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalveluiden ostoissa arvioidaan ylitystä talousarvioon 0,27 milj. euroa, kokonaiskuluarvio on 1,89 milj. euroa. Tilavarausjärjestelmän uusiminen ja kameravalvonnan lisääminen ovat osaltaan kasvattaneet ICT-kustannuksia. Kasvaneen ilkvallan johdosta olemme myös joutuneet lisäämään vartiointia käyttäjien toiveiden mukaisesti.

Ehnroosin koulun leasing vuokra on ollut 0,13 milj. euroa suurempi kuin talousarviossa arvioitu, talousarviossa 1,0 milj. euroa. Ylitys johtuu nousseesta korkotasosta, joka vaikuttaa leasing vuokraan.

Toimitilapalveluissa on aloittanut talotekninen asiantuntija syyskuussa ja eläköityneen rakennusmaalarin tilalle on rekrytoitu uusi henkilö, joka aloittaa työt marraskuussa. Monitoimitalolle käynnistämme uuden rekrytoinnin toisen vahtimestarin paikasta.

Vuodelle 2024 suunnitellaan ylimääräistä poistoerää vuonna 2024 ja 2025 purettavista rakennuksista.

Ateria- ja puhtauspalvelut

Toimintatuottojen toteuma on 71,4 % ja toimintakulujen 69,3 %. Ateria- ja puhtauspalveluiden talouden arvioidaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisesti, eikä olennaisia riskejä kustannusten nousuun loppuvuonna ei ole näköpiirissä. Pitkät sairauspoissaolot ovat vähentyneet mm. työterveyshuollon kanssa tehtävän ennaltaehkäisevän toiminnan sekä työnkierron lisäämisen ansiosta. Yhdistelmätyötä tullaan yhä lisäämään.

Syksyn aikana on viimeistely Titania HR- järjestelmään siirtyminen koko henkilöstölle. Puhtauspuolen työntekijöiden työvuorosuunnittelu- ja palkanmaksuprosessi on kokonaan siirretty samaan järjestelmään ateriapalvelujen lisäksi.

Kuntatekniikka

Toimintatuottojen toteuma on 54,9 % ja toimintakulujen 70,4 %. Kuntatekniikan talouden arvioidaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisesti. Pitkään kestäneestä talvikunnossapitokaudesta johtuen on alkuvuodelle kirjautunut ennakoitua

suurempi määrä palkka- ja kunnossapitokustannuksia. Lisäksi asiantuntijapalveluita on jouduttu käyttämään arvioituja enemmän valmistelussa olevien infrahankkeiden suunnitelmien laadintaan.

Kevätkaudella käynnistyi saman aikaisesti useita kuntatekniikan investointihankkeita, jotka ovat edenneet ja valmistuneet suunniteltujen aikataulujen mukaisesti. Viestintää ajankohtaisista ja keskeisistä rakennushankkeista sekä puisto- ja ulkoliikuntapaikkojen asioista on jatkettu aktiivisesti loppuvuoden aikana. Kunnallistekniikan investointihankkeiden valvontaan rekrytoitu infravalvoja on aloittanut tehtävässään elokuussa.

Kuntakehityspalvelut

Maankäyttö, asuminen ja liikenne

Toimintatuotot ovat toteutuneet 61,8 %. Toimintakulujen toteuma 63,5 %.

Tonttikysyntä asumiseen on ollut vuoden 2024 alkupuolella vähäisempää. Samoin rakennuslupien ja suunnittelutarveratkaisujen hakemusmäärät ovat olleet normaalia pienempiä. Sitä vastoin yritystonttikysyntä on ollut aiempaa vilkkaampaa.

Yrityshankkeina alkuvuonna on ollut vireillä mm. tontin vuokraus datakeskushankkeelle Kapulista, Mäntsälänportin alueelle rakennusluvat McDonald's -pikaruokaravintolalle sekä Puuilon myymälärakennukselle, logistiikkahankkeen luvitus Mikkola Capital Oy:lle Kapulista sekä akkuvarastohankkeiden luvitus.

Isoimpana kaavatyönä etenee koko kunnan strategisen yleiskaavan laadinta. Alkuvuonna on valmistunut tarvittavia selvityksiä ja kaavaluonnoksen L2 valmistelu etenee. Tavoite on, että strateginen yleiskaavaluonnos L2 saadaan nähtäville, kuntakehityslautakunta käsittelee kaavaluonnosta 30.10.2024. Kaavoitustiimiin on rekrytoitu arkkitehti pääasiassa asemakaavoitushankkeita edistämään. Henkilöstö on tämän rekrytoinnin myötä nyt täysilukuinen, ko. tehtävä oli ollut pidempään täyttämättä.

Liikennepalveluselvitys muun muassa tulevaa kuljetussopimusten kilpailutusta varten on valmistunut kesäkuussa.

Uusi rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025 ja sitä varten työn alla rakennusjärjestyksen uudistustyö. Rakennusjärjestyksen luonnos on ollut nähtävillä heinä-elokuussa.

Kunnan mittaryhmän jo ikääntynyt ajoneuvo uusittiin. Uusi auto on sähkökäyttöinen ja osaltaan

edistää kunnan ilmastotavoitteita. Hankinta toteutettiin leasing-puitesopimustoimittajalta. Leasing-kustannukset ovat alkuvuoden isoimpia lisäyksiä toimintakustannuksiin.

Kilpijärven, Isojärven sekä Hunttijärven kunnostushankkeet jatkuvat Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimesta. Kullekin kunnostushankkeelle on saatu myönteinen avustuspäätös.

Toimintakulut ja –tuotot ovat talousarvioennusteissa talousarvion mukaiset.

Talousarviomuutokset

Osavuositarkastuksen 3 yhteydessä esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset talousarvion investointiaan:

-Hirvihaarantie kvl, määrärahalisäys 0,55 milj. euroa

-Varja ateljee pihatyöt, määrärahalisäys 0,12 milj. euroa

-Yhteysreitti paloasemalta Anttilaan, määräraha vähennys 0,15 milj. euroa

-Matinmäen leikkipuisto, määrärahavähennys 0,1

milj. euroa

-Koivupuiston leikkipuisto, määrärahalisäys 0,1 milj. euroa

Osavuositarkastuksen 3 yhteydessä esitetään tehtäväksi seuraavat muutokset talousarvion käyttötalousosaan:

-Toimitilapalvelujen käyttötalouden toimintakulut, määrärahalisäys 0,65 milj. euroa

Investointien toteuma, poikkeamat ja ennuste

Talonrakennus

Myllymäen kouluhankkeelleen suunnittelua ei toistaiseksi aloiteta tilaselvityksen käsittelyn ollessa kesken.

Sähköautojen latauspisteiden rakentaminen eteni tavoitteen mukaisesti. Kaikki latauspisteet ovat valmistuneet ja ne otettiin käyttöön heinäkuun alussa.

Talonrakennus							
Energiasäästötoimenpiteet							
Sääksjärven koulun lämmitystapamuutos	Menot	-300 000		-300 000		-300 000	0
Aurinkosähköpaneelit kunnantalo ja terveyskeskus			80 000				-200 000
Muut energiasäästötoimenpiteet					-34 036	34 036	-20 000
Peruskorjaukset							
Autojen sähkölatauspaikkojen rakentaminen	Menot	-150 000		-150 000	-116 254	-33 746	-150 000
Hyökännummen koulun sadekatoksen rakentaminen (siirtyy v. 25)	Menot	-60 000	60 000				0
Myllymäen kouluhanke	Menot	-250 000	250 000				0
Seurojentalo, narikka ja varastoalue	Menot	-150 000		-150 000	-78 873	-71 127	-150 000
Rakennusten korjaukset/sisäilmakorjaukset							
Hirvihaaran koulu, piha-alueen asfaltoinnin uusinta	Menot	-20 000	20 000				0
Kirkonkylän koulu, piha-alueen asfaltoinnin uusinta	Menot	-20 000		-20 000	-10 994	-9 006	-20 000
Kirkonkylän koulu, viipaleen vesikatkon maalaus	Menot	-10 000	10 000				0
Kunnantalo, palvelukäytävän äänieristys	Menot	-30 000		-30 000		-30 000	-30 000
Kunnantalon kulunvalvonnan uusinta (siirtyy v. 25)	Menot	-25 000	25 000				0
Monitoimitalo, kulunvalvonnan uusinta	Menot	-10 000	-45 000	-55 000	-30 251	-24 749	-55 000
Monitoimitalo, pyöräparkki ja invaluiska	Menot	-100 000		-100 000	-60 084	-39 916	-100 000
Monitoimitalo, vanhan ladon purku ja alueen tasaus KT	Menot	-30 000	30 000				0
Myllytontun päiväkotit, lattiapinnat ja seinät	Menot	-15 000		-15 000		-15 000	-15 000
Riihenmäen koulun kotitalousluokkien muutostyöt	Menot	-100 000		-100 000	-13 336	-86 664	-100 000
Seurojentalon ulkoalueiden muutostyöt	Menot	-40 000		-40 000	-52 926	12 926	-40 000
Sisäilmakorjaukset, varaus	Menot	-30 000		-30 000	-25 316	-4 684	-30 000
Terveyskeskus, kulunvalvonnan uusinta (siirtyy v. 25)	Menot	-20 000	20 000				0
Saaren koulun vesikatkon kunnostus	Menot		-100 000	-100 000	-104 336	4 336	-100 000
Nummisten koulun vesikatkon kunnostus	Menot		-100 000	-100 000	-92 668	-7 332	-100 000
Talonrak. yhteensä (ilman leasingrah.)	N Menot	-1 360 000	250 000	-1 110 000	-619 074	-490 926	-1 110 000

Kuntatekniikka

Vuoden 2024 kuntatekniikan investointihankkeita on edistetty syyskauden aikana laaditun aikataulun mukaisesti. Koivupuiston leikkipuiston uusiminen on käynnistynyt syyskuussa. Matinmäentien leikkipuiston uusimista ei toteuteta vuonna 2024, Koivupuiston leikkipuiston uusimisen nousseen kustannusarvion johdosta. Riihenmäen raitin rakentaminen siirtyy ensi vuoteen hankkeesta

tehdyn valituksen johdosta.

Hirvihaarantien jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentamiseen oli taloussuunnitelmassa varattu 1,10 milj. euroa vuodelle 2024. Hankkeelle esitetään 0,55 milj. euron määrärahalisäystä vuoden 2024 muutettuun talousarvioon, joutuen hankkeen kustannusten kasvusta rakentamisvaiheessa esiin tulleisiin suunnitelmista poikkeaviin sähkölinjojen- ja vesihuollon siirtotarpeisiin sekä muihin

rakennatarkkaisuun liittyen.
Varja ateljeen pihatöihin esitetään 0,12 milj. euron määrärahalisäystä vuoden 2024 muutettuun

talousarvioon. Hanke oli vuoden 2023 suunnitelmissa, mutta johtuen aikaisesta talvesta, hanke saatiin valmiiksi 2024.

Kuntatekniikka		Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2024	TA muutokset 2024	TA muutosten jälkeen	Toteuma 30.9.2024	Poikkeama	Ennuste
Alueet mm. teollisuus ja infra								
	Hyökännummen alueen kuivatus	Menot	-150 000		-150 000	-10 408	-139 592	-150 000
	Mt 140 keskisaarekkeen uusiminen (ELY-tie)	Menot	-400 000		-400 000	-235 129	-164 871	-400 000
	Pienet liikenneturvallisuustoimenpiteet	Menot	-100 000		-100 000	-10 838	-89 162	-70 000
	Roinilanpellon alue	Menot	-80 000		-80 000	-13 181	-66 819	-80 000
	Salotien alue	Menot	-270 000		-270 000	-295 006	25 006	-300 000
	Alueet mm. teollisuus ja infra yht.	N	-1 000 000		-1 000 000	-564 562	-435 438	-1 000 000
Kevytliikenne								
	Hirvihaarantie klv	Menot	-1 100 000		-1 100 000	-998 216	-101 784	-1 650 000
	Kenkäkalliontien klv	Menot	-500 000		-500 000	-347 779	-152 221	-500 000
	Yhteysreitti paloasemalta Anttilaan	Menot	-150 000		-150 000	-1 653	-148 347	
	Kevytliikenneen yht.	N	-1 750 000		-1 750 000	-1 347 648	-402 352	-2 150 000
Liikenne								
	Heikinkujan pysäköintijärjestelyt	Menot	-110 000		-110 000	-165 611	55 611	-165 000
	Kaakkumäenraitin silta	Menot	-300 000		-300 000	-426 949	126 949	-430 000
	Katuvalaistus	Menot	-150 000		-150 000	-66 000	-84 000	-90 000
	Ojamäentie	Menot	-150 000		-150 000	-148 563	-1 437	-150 000
	Pienet täydennysrakennuskohteet	Menot	-100 000		-100 000	-43 136	-56 864	-100 000
	Päällystystyöt	Menot	-400 000		-400 000	-3 119	-396 881	-280 000
	Vanha Porvoontie	Menot	-600 000	-300 000	-900 000	-235 597	-664 403	-900 000
	Vanhan Porvoontien sillat	Menot	-1 000 000	-200 000	-1 200 000	-648 386	-551 614	-1 200 000
	Rautatieaseman pyöräkatos	Menot		-85 000	-85 000	-84 179	84 179	-85 000
	Viertolantie 2021-2023	Menot				-3 309	3 309	-3 309
	Liikenne yht.	N	-2 810 000	-585 000	-3 395 000	-1 824 849	-1 570 151	-3 403 309
Puistot ja leikkipaikat								
	Koivupuisto leikkipuisto	Menot	-100 000		-100 000	-22370	-77 630	-200 000
	Lempivaaran vihertyöt	Menot	-100 000		-100 000	-4153	-95 847	-100 000
	Matinmäentien leikkipuiston uusiminen	Menot	-100 000		-100 000	-2 622	-97 378	
	Pienet puistojen ja liikuntapaikkojen parannustoimenpiteet	Menot	-60 000		-60 000	-53 371	-6 629	-60 000
	Varja ateljee pihatyöt	Menot				-119 028	119 028	-120 000
	Puistot ja leikkipaikat yht.	N	-360 000		-360 000	-201 544	-158 456	-480 000
Kuntatekniikka yhteensä								
		Menot	-5 920 000	-585 000	-6 505 000	-3 938 603	-2 566 397	-7 033 309
		Tulot						
		N	-5 920 000	-585 000	-6 505 000	-3 938 603	-2 566 397	-7 033 309
Teknisen irtain omaisuus								
	Keittiöiden kalusto /laitehankinnat	Menot	-50 000		-50 000		-50 000	-50 000
	Kuntatekniikan kone- ja laitehankinnat	Menot	-90 000		-90 000	-75 000	-15 000	-90 000
	Piha-alueiden ulkoleikkivälineet	Menot	-50 000		-50 000	-17 061	-32 939	-50 000
	Siivouspuolen laitehankinnat	Menot	-10 000		-10 000	-5 537	-4 463	-10 000
	Toimitilapalveluiden laite- ja kalustohankinnat	Menot	-80 000		-80 000	-22 280	-57 720	-80 000
	Varavoimakoneiden hankinta	Menot	-150 000		-150 000			-150 000
	Irtain yhteensä	N	-430 000		-430 000	-119 878	-310 122	-430 000

Tekninen ja elinvoimapalvelujen yhteiset

1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot				1	1			
Toimintakulut	-745		-745	-564	181	75,7 %	-709	-763
Toimintakate	-745		-745	-563	182	75,6 %	-709	-763
Toimitilapalvelut								
1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	16 994		16 994	12 947	-4 047	76,2 %	17 076	17 132
Valmistus omaan käyttöön				36			30	73
Toimintakulut	-8 124		-8 124	-6 286	1 838	77,4 %	-8 768	-8 282
Toimintakate	8 870		8 870	6 697	-2 209	75,5 %	8 338	8 922
Poistot ja arvonal.	-5 039		-5 039	-3 737	1 302	74,2 %	-5 030	-4 524
Tilikauden tulos	3 831		3 831	2 959	-872	77,2 %	3 307	4 398
Ateria- ja puhtauspalvelut								
1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	4 781		4 781	3 413	-1 368	71,4 %	4 755	4 516
Toimintakulut	-4 781		-4 781	-3 312	1 469	69,3 %	-4 707	-4 464
Toimintakate	0		0	101	101		48	53
Kuntatekniikka								
1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	370		370	203	-167	54,9 %	335	224
Valmistus omaan käyttöön				2			2	
Toimintakulut	-3 508		-3 508	-2 471	1 037	70,4 %	-3 445	-3 416
Toimintakate	-3 138		-3 138	-2 266	870	72,2 %	-3 111	-3 191
Maankäyttö, asuminen ja liikenne								
1000 €	TA 2024	MUUTOS	MTA 2024	TOT. 30.9	poikkeama	TOT %	TPE 2024	TP 2023
Toimintatuotot	1 063		1 063	657	-406	61,8 %	1 058	1 157
Toimintakulut	-2 368		-2 368	-1 504	864	63,5 %	-2 350	-2 037
Toimintakate	-1 305		-1 305	-846	459	64,8 %	-1 292	-880

Konserniosia

Nivos -konserni

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Seuranta- ja toteutuma
Infrastruktuurin kehittäminen tukien Mäntsälän kunnan strategiaa		
Huolehdimme infrastruktuurin kehittämisestä. Sähkö, vesi, viemäri ja valokuituyhteyksien rakentaminen tarpeen mukaisesti. Käytämme ja kunnossapidämme rakennettuja infraverkkoja kustannustehokkaasti. Ylläpidämme hyvää käytettävyyttä ts. häiriöajat ovat lyhyet.		
Elinkeinopoliitiikan tukeminen paikallisesti		
Osallistumme aktiivisesti suurimpien uusien yritysten Mäntsälään sijoittumiseen tarjoamalla liittymäpalveluja ja lämmitysenergiaa sekä hyödyntämällä prosesseissa syntyviä hukkalämpöjä kaukolämpötuotannossa.		
Seutuyhteistyön vahvistaminen		
Säännöllinen yhteydenpito kunta-asiakkaisiin (Mäntsälä, Pukkila ja Pornainen). Energiayhtiötapaamiset Porvoon Energia, Keravan Energia ja Nurmijärven Sähkö.		
Mäntsälän kunnan talouden tukeminen		
Kuntakonsernin velkamäärän vähentäminen lyhentämällä Nivos-konsernille otettua ulkopuolista rahoitusta.		
Terve voitollinen liiketoiminta	Mittari: Tilikauden voitto. Tavoitetaso: Nivos-konsernin tilikausi on voitollinen	Q3/2024: Tulos tammi-syyskuulta on voitollinen 3,7 M€, myös tilikaudelle ennustettu tulos on voitollinen 0,4 M€
Onnellinen asiakas	Mittari: Asiakaskokemus. Tavoitetaso: Mitataan ja seurataan säännöllisesti.	Q2/2023, NPS +38, Q1/2024, NPS +38,
Vahva tekemisen kulttuuri	Mittari: Henkilöstökysely. Tavoitetaso: Mitataan ja seurataan säännöllisesti.	H1/2023, eNPS +9, H1/2024, eNPS +25,
Ekologisen jalanjäljen parantaminen	Mittari: Kaukolämpötuotannon CO ² -päästöjen vähentäminen. Tavoitetaso: Hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.	Raportoidaan kerran vuodessa. Vuoden 2023 CO ² -päästöluvuksi 424 t/a raportointiin helmikuussa 2024.

	tot. 30.9.2024	TA 2024	TPE 2024	TP 2023
Liikevaihto (1000 €)	22331	29167	28584	27241
Liikevoitto (1000 €)	3418	2569	3618	709
Tilikauden tulos (1000 €)	3742	35	897	-424
Omavaraisuus %		28 %	29 %	28 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	501 %	303 %	309 %	339 %
Investoinnit (1000 €)	2696	3948	5732	5110
Lainamäärä (1000 €)	111930	88358	88358	92300
Vastuut (1000 €)*	507	414	421	502
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)	112437	88772	88779	92802
Lainamäärä € / asukas	5357	4147	4208	4406
Asukasmäärä	20895	21309	21000	20950

Mäntsälän Kodit Oy

	tot. 30.9.2024	TA 2024	Tpe 2024	TP 2023
Asukkaat lkm	655		655	599
Kiinteistöt lkm	16	16	16	16
Asunnot lkm	402	402	402	402
Asuinneliöt	19905	19905	19905	19905
Kesk. neliövuokra / kk	12,7	12,7	12,7	12,28
Asuntojen vuokrausaste	98,40 %	≥95%	98,00 %	98,5 %
Vaihtuvuus % / vuosi	21,50 %	<20%	22,00 %	21,4 %
Vuokrasaatava	48433	<30000	48500	46991
Hakemuksia jonossa	223	<80	245	101
	tot. 30.9.2024	TA 2024	TPE 2024	TP 2023
Liikevaihto (1000 €)	2 299	3 242	3 045	3062
Liikevoitto (1000 €)	283	202	377	271
Omavaraisuus %	2 %	1 %	2 %	1 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	1055 %	728 %	787 %	815 %
Investoinnit (1000 €)		0		107
Lainamäärä (1000 €)	23 860	23 624	23 662	24331
Vastuut (1000 €)*				
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)	23 860	23 624	23 662	24331
Lainamäärä € / asukas	1 142	1 109	1 127	1161
Asukasmäärä	20 895	21 309	21 000	20 950

Kiinteistö Oy Mäntsälän Toimistotalo

	tot 30.9.2024	TA 2024	TPE 2024	TP 2023
Tuotot / kulut %	123 %	100 %	100 %	110 %
Omavaraisuus %	16 %	7 %	15 %	13 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	545 %	630 %	550 %	645 %
Investoinnit (1000 €)	0	0		
Lainamäärä (1000 €)	2 913	2955	2 955	3149
Vastuut (1000 €)*				
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)	2 913	2 955	2 955	3149
Lainamäärä € / asukas	139	139	139	150
Asukasmäärä	20895	21 309	21 000	20 950

Mäntsälän Jäähalli Oy

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Seuranta- ja toteutuma
Mäntsälän Jäähalli oy:n liikevaihdon kasvattaminen	Tavoite kasvattaa liikevaihtoa vuodessa noin 15%	Vuoden 202 liikevaihtoolettama noin 620 000€
Uusien asiakkuuksien määrä	Tavoite ylläpitää nykyiset asiakkaat sekä kasvattaa liikevaihtoa uusien asiakkuuksien avulla.	Laskutettavien asiakkaiden määrä tänä vuonna noin 200. Kasvua viime vuoteen noin 120 asiakasta.
Keilahallin liikevaihdon kasvattaminen	Tavoitetaso 120 000€/vuosi	Vuosi 2023, 68 000€, Vuosi 2024 noin 70 000€ (yrittäjävaihdos hidasti kasvua)
Mäntsälän Jäähalli oy:n liikevaihdon kasvattaminen	Tavoite kasvattaa liikevaihtoa vuodessa noin 15%	Vuoden 202 liikevaihtoolettama noin 620 000€

Mäntsälän Jäähalli Oy	tot 30.9.2024	TA 2024	TPE 2024	TP 2023
Liikevaihto (1000 €)	478	620	610	561
Liikevoitto (1000 €)	-97	-175	-97	-302
Omavaraisuus %	-6	2 %	-6	-4 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	965	780 %	965	1115 %
Investoinnit (1000 €)	0,00	0	0,00	4
Lainamäärä (1000 €)	6006	5993	6006	6399
Vastuut (1000 €)*	5	5	5	137
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)	6011	5998	6011	6536
Lainamäärä € / asukas	282	281	282	305
Asukasmäärä	20895	21309	21000	20950

Mäntsälän Yrityskehitys Oy

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Seuranta- ja toteutuma
Sitovat tavoitteet:		
Uudet Mäntsälän sijoittuneet tai toimitiloja rakentaneet suuret yritykset 2 kpl ja keskiuuret yritykset 3 kpl	Lukumäärä kaudella 2022-2024: suuret 1 kpl ja keskiuuria 2 kpl	asiakashallintarekisteri , MYK
Yrityskonsultointien määrä 120 kpl/vuosi	1.1.-30.9.2024: 90 kpl	asiakashallintarekisteri , MYK

Mäntsälän Yrityskehitys Oy

	Tot 30.9.2024	TA2024	TPE 2024	TP 2023
Liikevaihto (1000 €)	209	271	271	342
Liikevoitto (1000 €)	-1	-90	-30	-14
Omavaraisuus %	79 %	100 %	89 %	99 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	26 %	0 %	10 %	0 %
Investoinnit (1000 €)	5	10	5	10
Lainamäärä (1000 €)	0	0	0	0
Vastuut (1000 €)*				
Lainat ja vastuut yhteensä (1000 €)				
Lainamäärä € / asukas		0		0
Asukasmäärä	20895	21309	21000	20950

Sanasto

TA 2024

Alkuperäinen talousarvio vuodelle 2024.

MTA 2024

Muutettu talousarvio, jossa huomioitu valtuuston hyväksymät muutokset alkuperäiseen talousarvioon.

Tot. 30.9.

Kirjanpidon toteuma 30.9.2024 tilanteessa.

Poikkeama

Muutetun talousarvion ja kirjanpidon toteuman erotus

Tot. %

Toteuma 30.9. verrattuna muutettuun talousarvioon. Esitetty prosentteina.

TPE 2024

Tilinpäätösennuste tilikaudelta 2024.

TP 2023

Tilinpäätös vuodelta 2023.

Toimintatuotot / Toimintakulut %

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$.

Tulorahoituksen osuus toimintamenoista.

Vuosikate / Poistot %

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$.

Vuosikatteen tulisi riittää kattamaan vähennettävien poistojen määrä. Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, kunnan tulorahoituksen oletetaan olevan riittävä.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Rahoituslaskelman välitulokseksi, jonka määrä ilmaisee sen kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä, taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien kertymä, € (5 vuotta)

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus %

Investointien tulorahoitus, % = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$.

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella.

Laskennallinen lainahoitokate

Laskennallinen lainahoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$.

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

